

5.6 Målpunkter

5.6.1 Skolor, förskolor och gymnasium

Inom Mölndals stad finns det totalt ett 50-tal förskolor, varav omkring 15 ligger inom ett avstånd på cirka 1 km från järnvägskorridorens gräns. Det finns runt ett 30-tal grundskolor (inklusive grundsärskolor) och tre gymnasium. Samtliga gymnasium ligger på ett avstånd som är mindre än 1 km från järnvägskorridoren och av grundskolorna ligger ett 10-tal skolor inom 1 km radie. Av Figur 19 framgår skolornas och förskolornas lägen i förhållande till järnvägskorridoren.

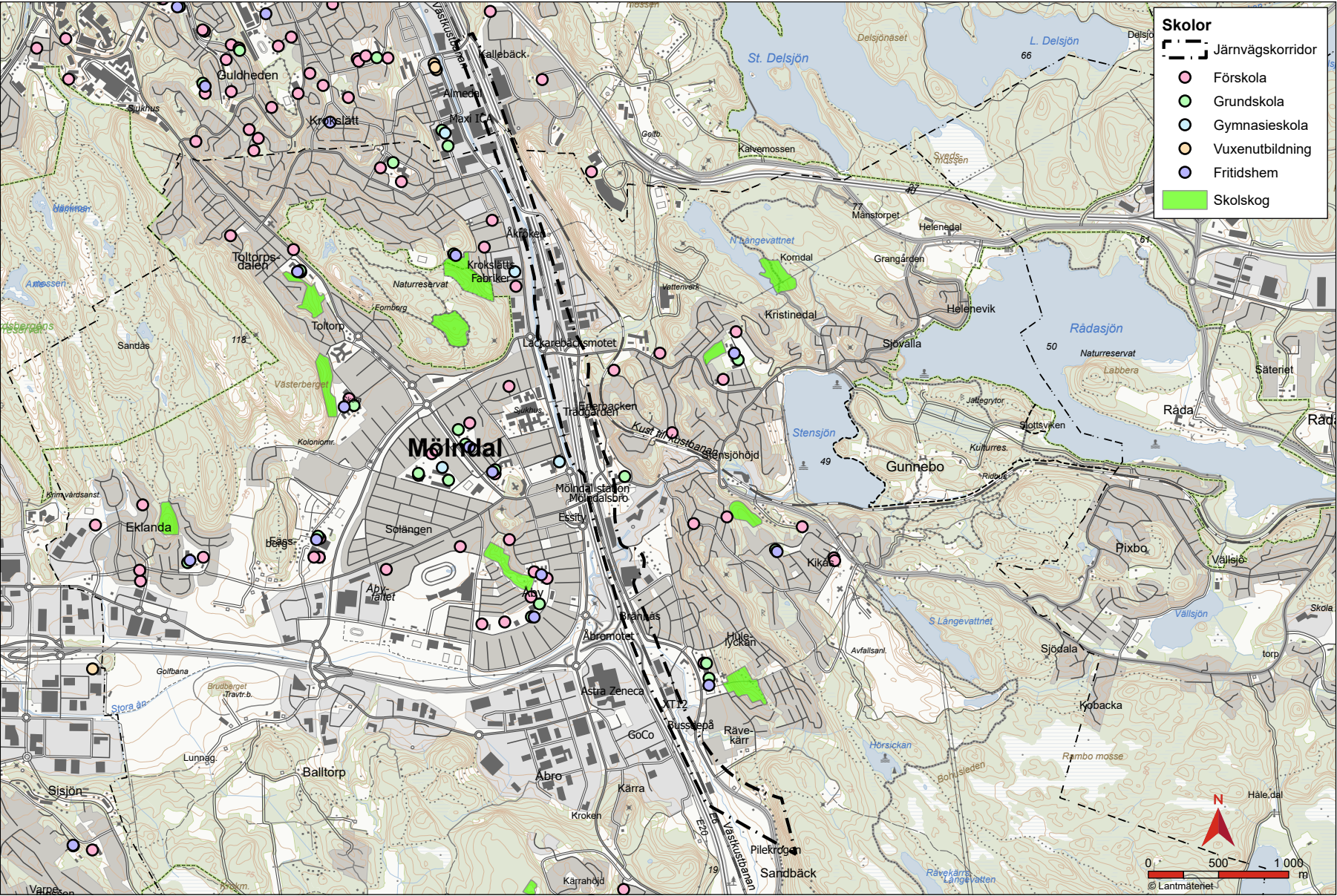
De skolor och förskolor som är belägna på ett kortare avstånd än 1 km från järnvägskorridoren är Kvarnbyskolan, som ligger ett par hundra meter öster om Mölndal station, och Råvekärsskolan samt Råvekärss grundsärskola, som är ligger cirka 300 m öster om järnvägskorridorens östra gräns i Råvekärr.

Av förskolorna är tre belägna i Krokslätt, det vill säga väster om infrastrukturkorridoren i Mölndals dalgång. Förskolorna ligger inbäddade i bostadsbebyggelse och på ett avstånd om cirka 200–300 m från järnvägskorridorens västra gräns. Förskolan vid Enerbacken ligger cirka 300 m öster om järnvägskorridoren men på en betydligt högre höjd i terrängen. Förskolan är belägen alldeles intill den befintliga Kust till kustbanan och med Ekekullen som ett skyddande grönt stråk mot infrastrukturkorridoren i dalgången. Råvekärss förskola är samlokaliserad med Råvekärsskolan, cirka 300 m öster om järnvägskorridoren.

I kommunen finns också två gymnasium och en gymnasiesärskola. Krokslätts gymnasiet ligger ut mot Göteborgsvägen inom Krokslätts fabriker, cirka 200 m väster om järnvägskorridoren. Här går omkring 370 elever fördelade på sex högskoleförberedande yrkesprogram. Franklins gymnasium ligger intill Stadshuset i centrala Mölndal och inom 300 m från järnvägskorridorens västra gräns. Här går omkring 250 elever fördelade på två högskoleförberedande program. Franklins gymnasium har även ett samarbete med AstraZeneca. Frejagymnasiet, som är en gymnasiesärskola, ligger i Fässbergsområdet. Här går omkring 50 elever som studerar enligt den anpassade gymnasieskolans nationella och individuella program. Frejagymnasiets upptagningsområde är Mölndal, Göteborg, Härryda, Partille, Kungälv och Öckerö.

De flesta ungdomar i gymnasieålder som bor i Mölndals stad pendlar till gymnasium i andra kommuner, framför allt i Kungälv och Göteborg. Det innebär att ungdomarna till stor del nyttjar Mölndal station och bytespunkten Mölndals Innerstad för sina dagliga resor till och från skolan.

Av de skolor med låg- och mellanstadium som ligger nära järnvägskorridoren har Krokslättskolan och Råvekärsskolan utpekade skolskogar.

Figur 19: Skolor, förskolor och gymnasium samt skolskogar.

**Sammanfattning - Skolor, förskolor och gymnasium:
Vardagsliv**

- Ingen skola eller förskola i Mölndal ligger i omedelbar närhet till infrastrukturkorridoren.
- Krokslättskolan, Kvarnbyskolan och Råvekärsskolan ligger närmast järnvägskorridoren.
- Alla gymnasium i Mölndal ligger på västra sidan om infrastrukturkorridoren.
- Skolskogarna vid Krokslättskolan och Råvekärsskolan ligger på längre avstånd från järnvägskorridoren än skolbyggnaderna.

Livsmiljö

- Många ungdomar i Mölndal pendlar till gymnasieskolor i andra kommuner, exempelvis Kungsbacka och Göteborg.

Hälsa och välmående

- Barn är mer känsliga för buller och luftföroreningar än vuxna.
- Se avsnitt om mobilitet och aktivt resande i avsnitt 5.7.

Barnperspektiv

- Samtliga punkter ovan.

5.6.2 Vård och omsorg

Områdets största vårdinrättning är Mölndals sjukhus. Inom eller strax intill järnvägskorridoren finns vårdcentraler i Krokslätt, vid Mölndals sjukhus, Mölndalsbro och Forsåker. Folktandvård finns i Krokslätt, vid Mölndals sjukhus och i Åby. Utöver Folktandvården finns ett flertal privata tandläkarmottagningar.

Figur 20: Mölndals sjukhus.

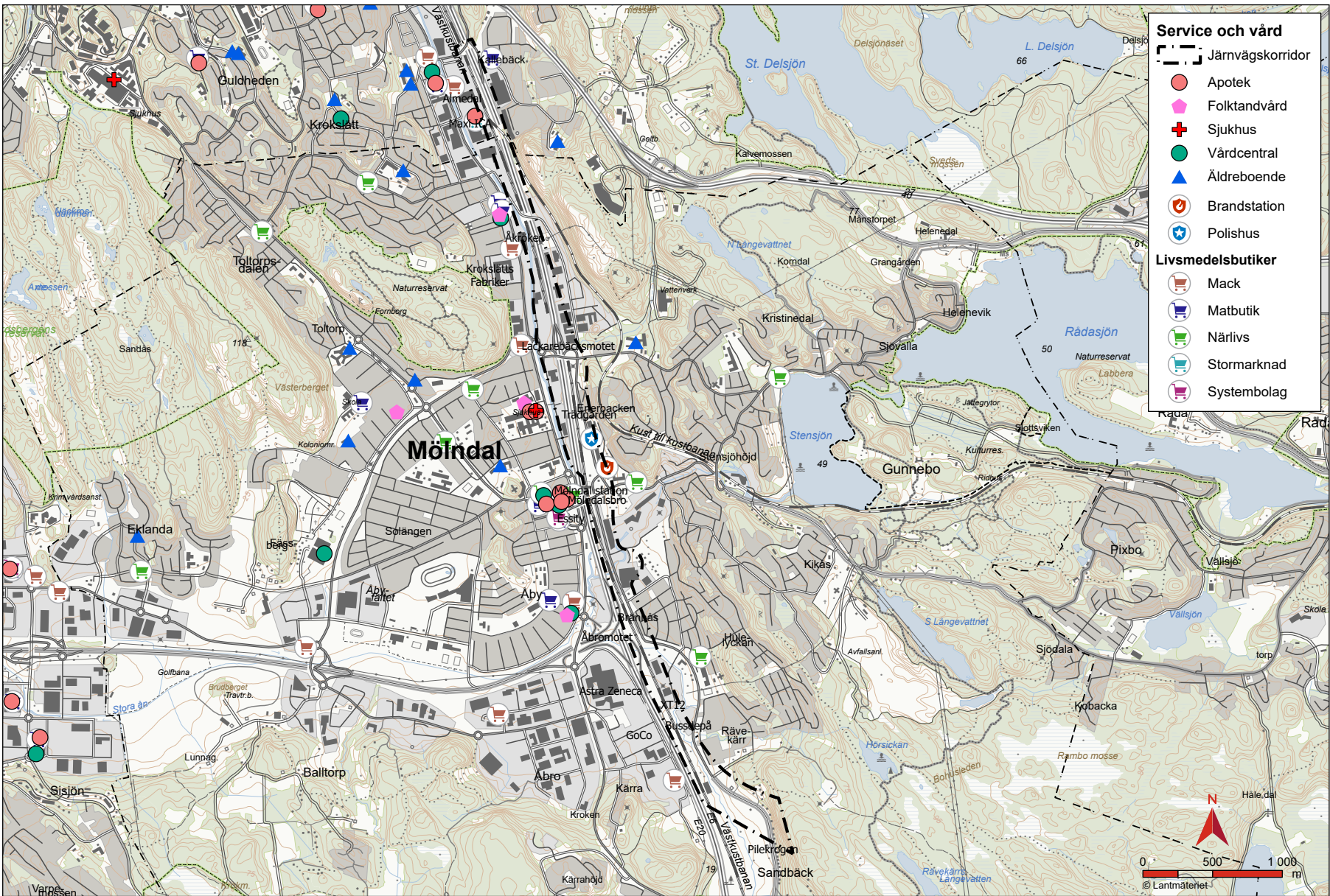
I Mölndal finns åtta äldreboenden. Ett bedrivs inom Mölndals sjukhus. Dessutom ligger Sörgårdens äldreboende och Lackarebäcks äldreboende inom ett avstånd på cirka 700 m respektive 500 m från järnvägskorridorens gräns. Mölndals stad har även ett boende med särskilt stöd, så kallade BMSS-boende. Dessa är inte utpekade i karta men kommer att ingå som underlag i samband med konsekvensbedömningen.

5.6.3 Handel

Maxi ICA Stormarknad är den största platsen för dagligvaruhandel i området och besöks dagligen av många människor. Maxi ICA Stormarknad ligger vid Grafiska vägen, precis vid kommungränsen mellan Göteborg och Mölndal. Här finns även tillgång till apotek.

Från området runt Grafiska vägen och väster om Mölndalsån söderut till Lackarebäcksmotet förekommer en del handelsverksamhet. I området som ligger i anslutning till Flöjelbergbrons västra landfäste finns bilhandel med verkstad, möbelbutik, bröllopsbutik med mera. Söderut finns ytterligare bilhandel och bilrelaterade verksamheter samt färghandel. Ytterligare söderut vid Lackarebäcksmotet finns möbelbutik, färghandel, kakelbutik, Pingstkyrkans Second Hand-butik, biltvättanläggningar med mera.

I området runt Krokslätts torg finns viss affärsverksamhet med några mindre butiker och restauranger, till exempel livsmedels-, kläd- och elbutik.

Figur 21: Målpunkter för service och vård.

I Mölndals centrum finns flera mataffärer, tillgång till apotek samt flera närlivs och servicebutiker, kläd- och inredningsbutiker, kaféer och restauranger med mera. Det finns också ett apotek vid Mölndals sjukhus. Närlivs finns vid Forsåker och Krokslättis torg. Vid Elisedal ligger en matbutik. Längs vägsträckan från Grafiska vägen till Mölndals centrum finns tre bensinstationer.

Målpunkter för vård, handel och service visas i Figur 21.

5.6.4 Kultur och nöje

I centrala Mölndal ligger Mölndals stadsbibliotek som förutom utlåning av böcker har sagostunder, läxhjälp, IT-hjälp och andra evenemang relaterade till språk och kultur. Bibliotek finns även i Källered och Lindome. I Mölndal finns en bokbuss som varje vecka besöker utpekade platser runt om i kommunen. Vid Mölndals sjukhus ligger Medicinska biblioteket.

I centrala Mölndal ligger Kulturhuset Möllan där det finns en teaterscen, en biograf och danslokal. Det finns även möjligheter att hyra lokaler för olika evenemang. Mölndals stadsmuseum ligger i den historiska industrimiljön i Kvarnbyn, cirka 1 km öster om Mölndals centrum. Museet har aktiviteter för barn och samarbeten

med skolorna i Mölndal. På flera håll i kommunen finns historiska miljöer. Flera har anknytning till industrihistoria, bland annat Kvarnbyn och Krokslättis fabriker. En annan kulturmiljö som är en regional målpunkt är Gunnebo slott och trädgårdar, beläget ett par km öster om järnvägskorridoren. Här finns förutom den historiska miljön bland annat restaurang, teaterscen, odlingar, ridverksamhet, kulturresevat, promenadvägar med mera.

I Lackarebäckis verksamhetsområde längs Norra och Södra Åvägen finns ett flertal danssskolor med elever i alla åldrar från små barn till vuxna. I Almedals verksamhetsområde finns en gokartanläggning, belägen utmed Grafiska vägen. Gokartverksamheten är en inomhusanläggning som vänder sig både till barn och vuxna. Målpunkter för kultur och nöje visualiseras i Figur 22.

Sammanfattning – Vård och omsorg, handel samt kultur och nöjen:

Vardagsliv

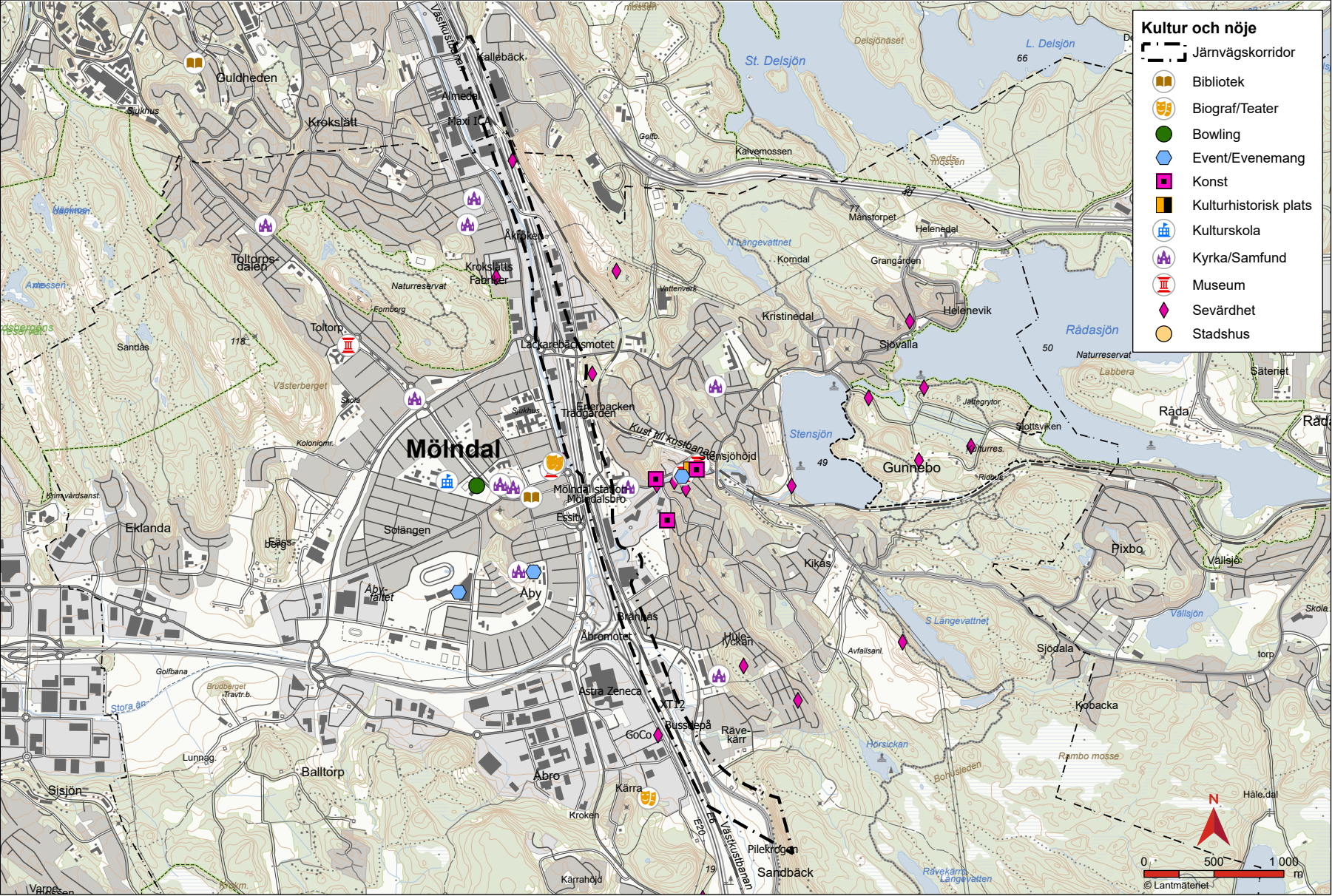
- Förutom närlivsbutiker vid Stensjön, i Kvarnbyn samt Råvekärr finns det mesta serviceutbudet på västra sidan om infrastrukturkorridoren.
- Handel och serviceutbudet är klustrat till Almedal/Krokslätt, Mölndals sjukhus och till centrala Mölndal.
- Målpunkter för kultur och nöje finns spritt i Mölndal, men med en högre koncentration runt de centrala delarna.

Livsmiljö

- Det finns flera centralt belägna kulturbärande historiska miljöer i Mölndal som både är viktiga besöksmål och identitetsbyggande.

Barnperspektiv

- Målpunkter för kultur och nöje som riktar sig till barn och unga finns framför allt i centrala Mölndal, väster om infrastrukturkorridoren.
- Mölndals Stadsmuseum, som har barnaktiviteter, är beläget i Kvarnbyn, öster om infrastrukturkorridoren.

Figur 22: Målpunkter för kultur och nöje.

5.6.5 Rekreation, friluftsliv och fritidsaktiviteter

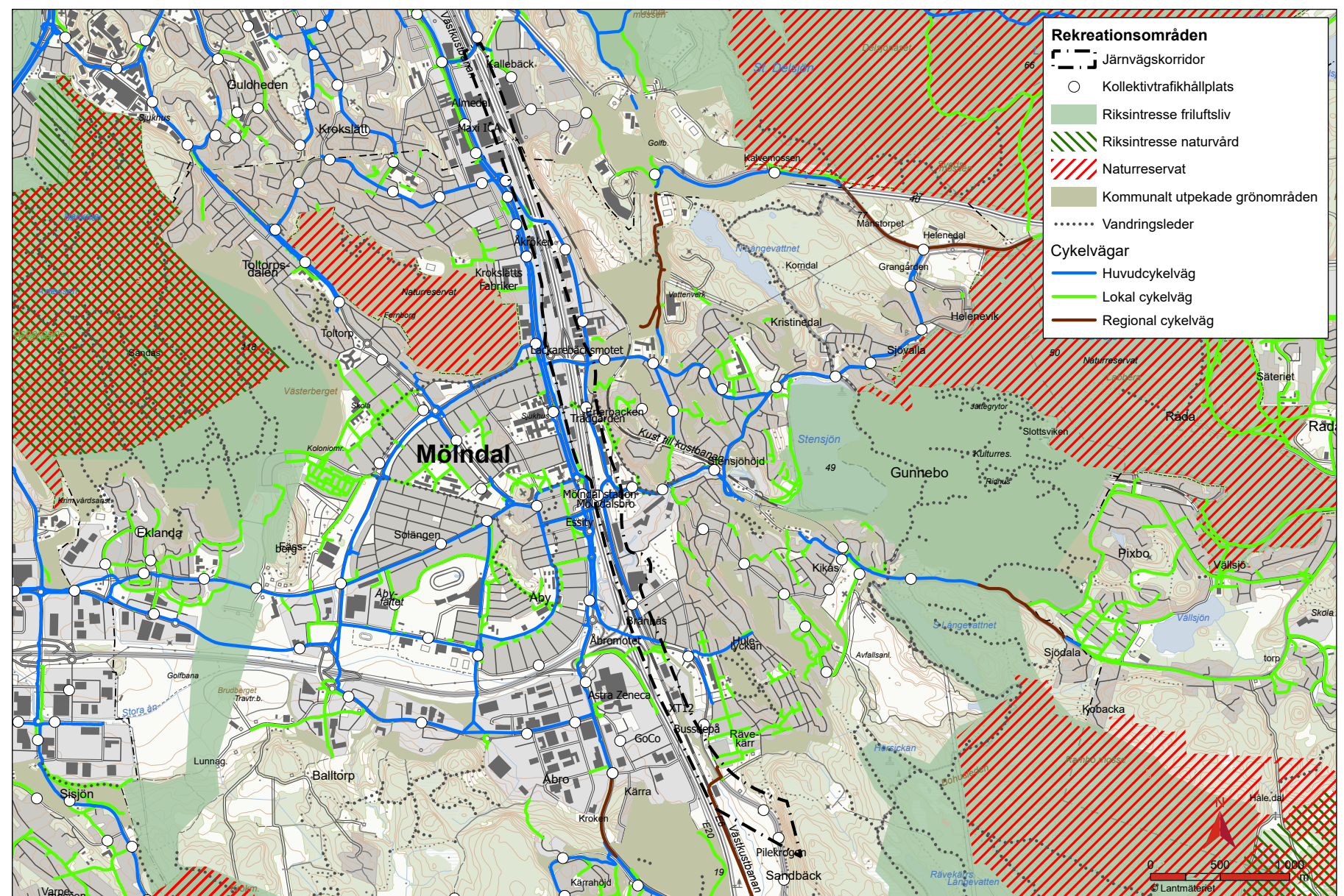
I Sverige ska alla enligt allemansrätten ha tillgång till naturen. Friluftslivet bidrar till många positiva faktorer som människors välbefinnande och hälsa, till sysselsättning och regional utveckling. För att kunna bedöma konsekvenserna av en järnvägsanläggning har ett antal rekreation- och friluftslivsområden samt särskilt utmärkande rekreativa målpunkter och kopplingarna till dessa identifierats och beskrivs i detta avsnitt. Dessa redovisas i Figur 23. Områdena är identifierade utifrån tre olika kategorier:

- Rekreativsområden som utgör riksintresse för friluftsliv eller naturvård.
- Områden som är utpekade naturreservat och som nyttjas för rekreation och friluftsliv.
- Rekreativ- och friluftslivsområden som har pekats ut av Mölndals stad i exempelvis översiktsplanen, grönplanen och andra relevanta planeringsdokument.

5.6.6 Riksintressen och naturreservat

I områden som pekats ut som riksintresse finns nationellt viktiga värden och kvaliteter. I den fysiska planeringen, i översikts- och detaljplanering samt vid tillståndsärenden ska hänsyn tas så att värdena inom ett riksintresseområde inte påtagligt skadas. Riksintressen kan pekats ut av både länsstyrelser och riksdagen.

Ett naturreservat kan bildas av både länsstyrelser och kommuner. Att peka ut naturreservat är ett sätt att långsiktigt skydda värdefull natur med syfte att bevara den men även att säkra attraktiva områden för rekreation och friluftsliv.

Figur 23: Rekreativsområden i form av riksintressen för friluftsliv och naturvård, naturreservat och kommunalt utpekade grönområden samt möjligheter att nå dessa via cykelväg och kollektivtrafikhållplatser.

5.6.7 Tätortsnära natur

Tätortsnära natur har en särskild betydelse eftersom många människor bor och/eller arbetar i tätorter. Det bidrar till städers och samhällens attraktivitet både för invånare och besökare. Forskning visar att 300 m är en gräns för hur långt en person är beredd att gå till ett grönområde för att göra det ofta (FHI, 2009).

Mölnåls stad har en grönpå från 2018. I grönpåen anges ett antal riktvården för park- och naturområden som ska säkerställa att alla Mölnålsbor har tillgång till kvalitativa grönområden. Nedan återges i korthet definitionen för Mölnåls stads olika parktyper och sedan definition av närströvs- och friluftsområde, enligt grönpåen:

- Bostadsnära park eller natur: Mindre grönområde som ska vara lätt att nå för alla åldrar. Utgör en viktig miljö för rekreation, naturupplevelser och social samvaro. Max 300 m från bostad utan att korsa trafikintensiva vägar, järnvägar, större vattendrag eller nivåskillnader.
- Stadsdelspark: Ett större grönområde som fungerar som stadsdelens viktigaste gröna målpunkt. Det ska vara en park med flera olika funktioner och det ska finnas en anledning att göra utflykt hit. På ett högsta avstånd om 1 km från bostad.
- Stadspark: En park som är av intresse för hela kommunen med funktioner som kulturarrangemang och festligheter. Ska nå inom 30 minuter med kollektivtrafik.
- Fickpark: Mindre park eller plats med sittplats och planteringar. Viktigt komplement som mötesplats när det är långt mellan parker i området.

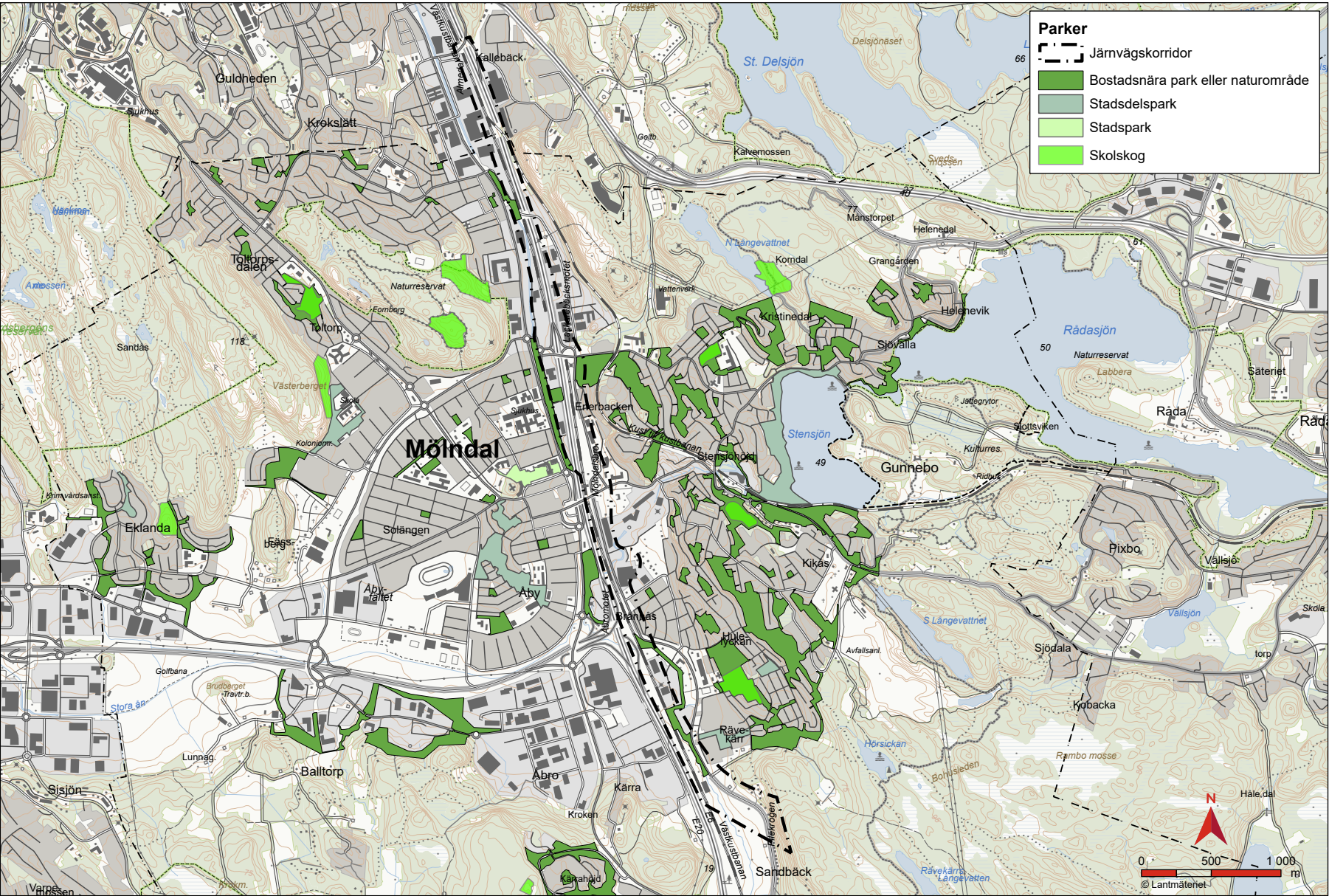
Alla Mölnålsbor ska ha tillgång till något av:

- Närströvsområde (Stort naturområde med varierande natur och kulturupplevelser) max 2 km från bostaden.
- Friluftsområde (Större naturområde med varierande natur och kulturupplevelser) max 2 km från bostaden och med parkering samt närhet till kollektivtrafik.

De områden som pekas ut som närströvs- och friluftsområden sammanfaller ofta med riksintresseområden och naturreservat.

I grönpåen omnämns också Skolskog vilket definieras som ”ett skogsområde som sköts och används av skola i närheten. Alla låg- och mellanstadieskolor i Mölnål ska ha tillgång till en skolskog som går att nå från skolan på ett trafiksäkert sätt” (Mölnåls stad 2018).

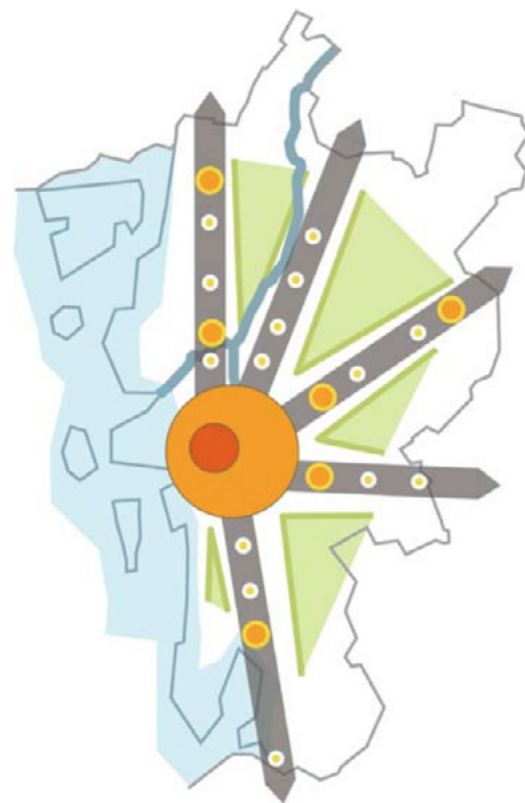
Barn och unga utgör den största gruppen användare av utemiljöer i nära anslutning till hemmet. Barns lek begränsas inte till lekplatser utan sker även på andra platser som exempelvis gator, i skogsdungar eller längs skolvägar. I den fysiska miljön påverkas barn och unga av exempelvis buller och otrygga miljöer vilket påverkar hälsa och livskvalitet. Barn och ungas rörelsefrihet samt hälsa och välmående kan därmed påverkas i de fall järnvägsanläggningen går i nära anslutning till boende-, skol- och rekreationsmiljöer.

Figur 24: Parker kategoriserade enligt Mölnåls stad.

5.6.8 Stora sammanhängande grönonråden och gröna kilar

För Göteborgsregionens finns en strukturbild, vilken utgör ett gemensamt ansvar för att den regionala strukturen är långsiktigt hållbar. Bland annat fastslås att de gröna kilar som utgörs av de större sammanhängande grönområden som når djupt in mot det sammanhängande stadsområdet ska tas tillvara och utvecklas, se Figur 25. I de gröna kilarna finns även jord- och skogsbruk, i många fall med stora kulturhistoriska värden. De gröna kilarna ska tas till vara och utvecklas för att stärka Göteborgsregionen som helhet. De gröna kilarna bör värnas mot barriärverkan, både för människors tillgång till grönområden och för att skapa förutsättningar för bevarande av biologisk mångfald. Grönområdena fyller också en funktion som lokala klimat- och miljöförbättrare.

Figur 25: Göteborgsregionens strukturbild med gröna kilar.

5.6.9 Målpunkter för rekreation och friluftsliv

I Mölndal finns flera större grönområden men även många mindre bebyggelsenära grönområden, parker och gröna stråk som är viktiga för rekreation och friluftsliv. Nedan följer en översiktlig beskrivning av rekreativa miljöer och möjligheter till rekreativa aktiviteter i anslutning till järnvägskorridoren. Då ingen sammanställd statistik finns över antal besökare i rekreationsområdena görs i beskrivningarna generella antaganden om områdenas betydelse ur ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv utifrån aspekter som kvalitet, storlek och läge.

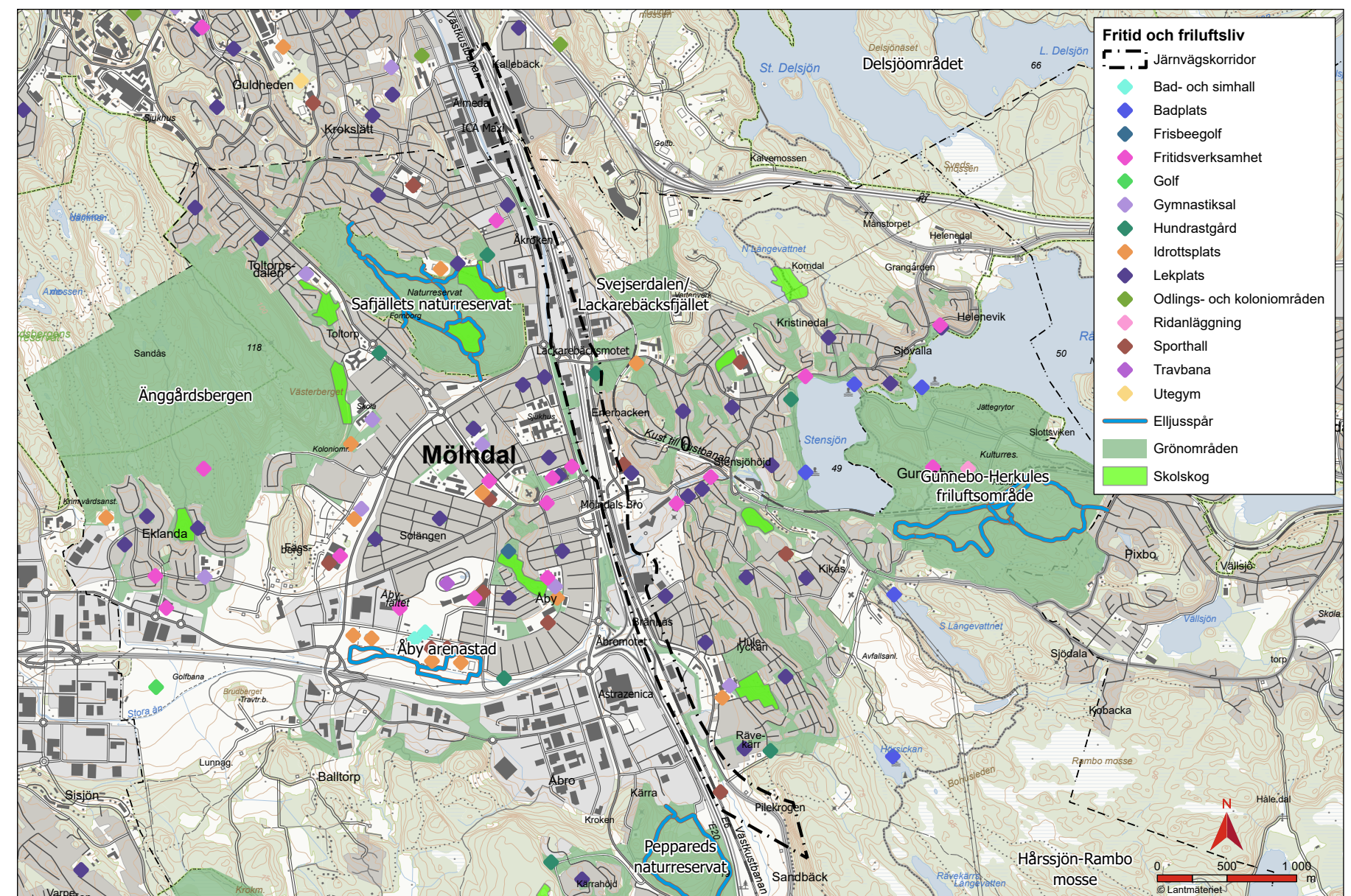
De identifierade rekreationsområdena och målpunkterna visas i förhållande till järnvägsanläggningens föreslagna placering i Figur 26 på sida 25.

5.6.9.1 Safjällets naturreservat

Safjället är ett bergsparti beläget norr om centrala Mölndal och väster om infrastrukturkorridoren i Mölndalsåns dalgång, 200 m från järnvägskorridoren. I norr gränsar Safjällsområdet till Göteborg. Inom området finns tre mindre dammar och ett nät av stigar och löparslingor, varav några belysta. Inom området finns också utegym, ett flertal grillplatser, utsiktsplats och flertalet formlämnningar. Större entrépunkter till området finns från söder via Bifrostgatan, från väster via Safjällsgatan och norr samt öster

från flera punkter i Krokslätt, bland annat vid Krokslättsvallen, Krokslättskolan och Krokslätts fabriker. Området är välbesökt och ett viktigt lokalt friluftsområde, men sannolikt även av viss regional betydelse. Tillgängligheten till området är god med gång, cykel och kollektivtrafik.

Närliggande kollektivtrafikhållplatser är bland annat Krokslätts torg, Krokslätts fabriker och Lackarebäck vilka trafikeras av bussar och spårvagnar. Entrépunkten närmast Lackarebäck är dock mindre tillgänglighetsanpassad i och med en brant backe. Bilparkering i anslutning till entrépunkter finns framför allt i Krokslätt.

Figur 26: Målpunkter för fritid och friluftsliv samt grönområden.

5.6.9.2 Stensjön och Gunnebo-Herkules friluftsområde

I området runt Gunnebo slott och sjöarna Stensjön samt Rådasjön som är belägna i den nordöstra delen av kommunen finns många möjligheter till bad, rekreation och friluftsliv. Området ligger omkring 1,5 km från järnvägskorridoren. Gunnebo slott är ett kulturresevat och en välbesökt och viktig regional målpunkt. Förutom slottets restaurang, trädgård, odlingar och natursköna omgivningar finns ett stort utbud av aktiviteter, bland annat teater, konserter, föreläsningar och kurser. Här finns också ett stall och ridklubb samt en lekplats. Runt Stensjön och Rådasjön och i parkområdet vid Gunnebo slott finns promenadstråk, vandringsleder och stigar. Området kan nås med gång, cykel och bil via entrépunkter i norr från Pixbovägen och i söder från Rådavägen samt genom bostadsområdet väster om Stensjön. Bilparkering finns på flera platser kring Stensjön och i närheten av Gunnebo slott. Tillgängligheten med kollektivtrafik är god till Stensjön, där en av de närmsta busshållplatserna är Gunnebo Park. Härifrån är det cirka en kvarts promenad till Gunnebo slott och trädgårdar.

5.6.9.3 Hårssjön-Rambo mosse

I sydöstra delen av Mölndals stad ligger Hårssjön-Rambo mosse, ett naturområde som sträcker sig över kommungränsen till Härryda kommun. Området är en del av ett större sammanhängande grönområde med flertalet sjöar som bland annat går att nå via Råvekärr och Sandbäck. Under 2022 pekades Hårssjön-Rambo mosse ut som naturreservat och vid Hårssjön finns ett rikt fågelliv. Inom området finns stigar och rastplatser och från järnvägskorridoren är det omkring 2 km till naturreservatet. Området har viss regional betydelse.

5.6.9.4 Peppareds naturreservat

Peppareds naturreservat/närströvsområde är ett grönområde söder om Åbro industriområde och väster om E6/20 i höjd med Peppared, omkring 200 m från järnvägskorridoren. Entrépunkter finns bland annat från Kråketorpsgatan och tillgängligheten till Peppareds naturreservat är god med gång, cykel och kollektivtrafik. Två närliggande busshållplatser är Pepparedsängen och Mölndal Peppareds torg, där det även finns bilparkering. Naturreservatet är beläget inom en grön korridor mellan Hårssjön-Rambo mosse i öster samt Sandsjöbacka i väster, vilka båda är utpekade riksintressen för friluftsliv. Området är sannolikt mest av lokal betydelse.

5.6.9.5 Sandsjöbacka naturreservat

Sandsjöbacka naturreservat är ett omfattande område som sträcker sig mellan Kungsbacka och västra Mölndal. Naturreservatet förbinds via Sisjöområdet i ett grönt stråk tillsammans med Peppared och Torrekulleområdet som ligger strax väster om järnvägskorridorens södra del. Området är sannolikt ett viktigt regionalt friluftsområde.

5.6.9.6 Torrekulla friluftsområde

Omkring 2 km sydväst om järnvägskorridoren i Källered är Torrekulla friluftsområde beläget. Det ligger delvis inom Sandsjöbacka naturreservat. Här finns bland annat en badplats med badbrygga vid Fjäråstjärn (även kallat Bergsjön), utegym, grillplats och elljusspår. Området är möjligt att nå med gång, cykel och kollektivtrafik och närmsta busshållplats är Torrekulla. Bilparkering finns vid en entrépunkt till området vid Nyhagenvägen. Området är främst av lokal betydelse. Från friluftsområdet utgår Torrekullaleden. Torrekullaleden går genom terrängen väster ut till Sandsjöbacka naturreservat och passerar bland annat Sisjön. Sandsjöbacka-/Torrekullaleden är totalt cirka 17 km lång.

5.6.9.7 Delsjöområdet

Nordost om järnvägskorridoren ligger Delsjöområdet som sträcker sig mot Härskogsområdet, två vidsträckta riksintresseområden för friluftsliv. Båda är regionalt viktiga rekreationsområden med ett utbud av varierande aktiviteter såsom badplatser, cykelleder, motionsslingor, ridstigar och en golfbana. Delsjöområdet ligger omkring 1 km från järnvägskorridoren och har god tillgänglighet med gång, cykel och kollektivtrafik. Delsjömotet är en närliggande hållplats som trafikeras av expressbussar och området går även att nå via spårvagn som går längs med Delsjövägen. Närmaste kollektivtrafikhållplats till det välbesökta Delsjöbadet är Bögatan som ligger på omkring 30 minuters promenadavstånd från badplatsen. Området går även att nå via kollektivtrafikhållplats Delsjömotet. Bilparkering finns på flertalet platser i och kring området, bland annat vid Delsjöbadet, Delsjö golfklubb och vid Stora Delsjöns södra spets.

Delsjöområdet utgör delar av den gröna kil som sträcker sig in mot tätortsområdet runt Göteborg, från öster. Den gröna kilen förlängs in mot Mölndal via Lackarebäcksfjället och Hårssjön-Rambo mosse.

5.6.9.8 Lackarebäcksfjället

Lackarebäcksfjället omfattar både själva bergshöjden (Lackarebäcksfjället) söder om Kallebäck, mellan väg 27/40 och E6/E20, och skogarna kring sjön Norra Långevattnet. Området ligger i direkt anslutning till järnvägskorridoren och Norra Långevattnet ligger söder om väg 27/40. På Lackarebäcksfjället, som delvis ligger inom Göteborgs kommungräns, finns stigar och löparspår. Öster om berget finns en träningsanläggning som nyttjas av en av de större fotbollsklubbarna i Göteborg. Tillgängligheten till området är något begränsad med gång och cykel på grund av topografin men entrépunkter går att nå via Kallebäck och Lackarebäck industriområde, där även bilparkering finns. Den närmsta kollektivtrafikhållplatsen för att ta sig till Lackarebäcksfjället och Norra Långevattnet är Delsjömotet.

Området är bullerstört från både väg 27/40 och E6/E20 och från järnvägarna genom Mölndalsånsdalgång. På berget finns också stora kraftledningarna som har en negativ påverkan på attraktiviteten. I anslutning till Saabs verksamhet på Lackarebäcksfjället finns en förskola som sannolikt använder omgivningarna för utelek. Området är sannolikt till största delen av lokal betydelse.

5.6.9.9 Svejserdalen/Lackarebäck

Svejserdalen är ett grönområde som i öster sträcker sig från Lackarebäck och västerut genom en dalgång ner mot Flöjelbergsgatan. Grönområdet inkluderar även Ekekullen som ligger söder om Gunnebovägen. Området utgörs av lövskog med stigar och en vacker bäckravin. Inom området finns en utsiktsplats och kulturhistoriska lämningar, bland annat en kvarndamm. Svejserdalen har använts som rekreationsområde under mycket lång tid och är även idag viktigt som närreaktionsområde, både för boende i närområdet och verksamma i Lackarebäcksfjällets verksamhetsområde.

Vid Lackarebäck ansluter Svejserdalen till Lackarebäcksfjällets grönområde och bildar en del av den gröna kil som löper från Delsjöområdet in mot Göteborg.

5.6.9.10 Änggårdsbergen

Änggårdsbergen är ett naturreservat som sträcker sig över kommungränsen mellan Göteborg och Mölndal, omkring 2 km väster om järnvägskorridoren. Området gränsar till Toltorpsdalen och Krokslätt i öst och till Slottskogen i norr. Änggårdsbergen är beläget på en platta och ligger i anslutning till Botaniska trädgården i Göteborg. Här finns gång- och ridstigar, utsiktsplatser och varierande

Figur 27: Svejserdalen. Bild från platsbesök.

naturtyper. Tillgängligheten till området är god med gång, cykel och kollektivtrafik och entrépunkter finns bland annat i Krokslätt. Utmed Toltorpsgatan finns flertalet närliggande busshållplatser.

Änggårdsbergen kopplar an till Safjällets naturreservat genom ett skogsområde i Toltorp. I och med dess stadsnära lokalisering är naturreservatet välbesökt och ett regionalt betydande rekreativsområde.

5.6.9.11 Parker och skolskogar

Mölnads stad har som ovan nämnt fyra kategoriseringar av parker: Stadspark, stadsdelspark, bostadsnära park och fickpark. En stadspark har ett bredare utbud av aktiviteter för hela kommunen och plats för exempelvis kulturevenemang och i Mölnads stad finns en stadspark som är belägen i Mölnads centrum, strax väster om järnvägskorridoren. Stadsdelsparker kan vara något mindre och det finns bland annat en stadsdelspark i Bifrost intill Änggårdsbergen, två i Åby, en i anslutning till Stensjön och en i Råvekärr.

Närmast järnvägskorridoren finns ett antal bostadsnära parker, målpunkter som är särskilt viktiga för yngre barn och äldre vuxna med begränsade rörelsemöjligheter. Bland annat ligger Kulparken inom järnvägskorridoren, söder om Lackarebäcksmotet, och Å-parken som sträcker sig längs med Mölnadsån vid järnvägskorridorens västra gräns. Även Bäverparken är en bostadsnära park som ligger intill järnvägskorridoren, väster om E6/E20 i höjd med Forsåker.

Förutom parker finns även utpekade skolskogar som visualiseras i Figur 19 i avsnitt 5.6.1. Syftet med skolskogar är att använda naturen som ett pedagogiskt verktyg och att komplettera utomhusmiljön som finns på skolgårdar. Två av kommunens skolskogar ligger på och intill Safjället, i anslutning till Krokslättsskolan och i närheten av Bosgårdsskolan, omkring 300 m väster om järnvägskorridoren. Längre söderut ligger Åbykullens skolskog i närheten av Katrinebergsskolan och Katrinebergs grundsärskola, omkring 500 m från järnvägskorridoren. Även Råvekärrsskolan har en intilliggande skolskog som är belägen i Råvekärr, omkring 300 m öster om järnvägskorridoren. Ytterligare omkring tio skolskogar finns i kommunen.

5.6.10 Målpunkter för fritidsaktiviteter

I Mölnadal finns ett varierat utbud av målpunkter för sport och fritid i form av näridrottsplatser, idrottshallar och ett större arenaområde. Majoriteten av dessa är lokaliserade sydväst om järnvägskorridoren. I detta avsnitt beskrivs målpunkter i nära anslutning till järnvägskorridoren översiktligt, följt av en närmare beskrivning av viktiga lekplatser och utmärkande målpunkter för sport och fritid.

Inom eller i direkt anslutning till järnvägskorridoren ligger Vänortsparkens boulebana, Kvarnbyskolans sporthall och Mölnads Tennisklubb i Råvekärr. Kvarnbyskolans sporthall används främst till skolidrott men även av Mölnads Gymnastik och Idrottsförening (för barn från 3 år och uppåt), Kvarnby Basket Breddförening (för barn upp till 18 år) och för motion under kvällstid. Mölnads Tennisklubb har omkring 700 medlemmar och mest aktiva är barn och unga i åldrarna 6-20 år.

5.6.10.1 Lekplatser

Omkring järnvägskorridoren finns ett stort antal kommunala lekplatser som samtliga visas i Figur 26 på sida 25. Mölnads stad har tre kategoriseringar av lekplatser: Stadsdelslekplatser, kvarterslekplatser och närlekplatser, där stadsdelslekplatser är de största och sannolikt mest välbesökta. En av stadsdelslekplatserna är Stadsparkens lekplats i Mölnads centrum. Lekplatsen ligger omkring 200 m väster om järnvägskorridoren och är tillgänglighetsanpassad. Stadsparkens lekplats går att nå med gång, cykel och kollektivtrafik där Mölnads Innerstad, Mölnads bro och Mölnadal station är närliggande kollektivtrafikhållplatser. Bilparkering finns i anslutning till parken.

En bit söderut ligger Prytzleken, en tillgänglighetsanpassad stadsdelslekplats omkring 300 m från järnvägskorridoren. Även denna lekplats går att nå med gång, cykel och kollektivtrafik via Mölnads Innerstad, Mölnadsbro och Mölnadal station. Bilparkering finns vid Åbybergsgatan. Ytterligare en stadsdelslekplats är Råvekärrsgatans lekplats som ligger knappt 200 m öster om järnvägskorridoren. Lekplatsen är tillgänglighetsanpassad och går att nå med gång, cykel och kollektivtrafik. Närmaste kollektivtrafikhållplatsen är Råvekärrsgatan som trafikeras av flertalet bussar och bilparkering finns på olika platser i Råvekärrs bostadsområde. Vidare finns ett tiotal lekplatser inom ett avstånd på omkring 200 m från järnvägskorridoren, däribland kvarterslekplatserna Krokslätt Torgs lekplats, Hagåkersleken, Stortfjällsleken och Flinteleken.

5.6.10.2 Aktiviteten

Väster om Mölnadal centrum ligger idrottsanläggningen Aktiviteten. Här finns idrottshall, bowlinghall, bordtennishall och en boulebana. Intill ligger även fotbollsplanen Frejavallen. Aktiviteten används till skolidrott, seniorverksamhet samt en variation av idrottsaktiviteter och evenemang.

5.6.10.3 Åby näridrottsplats

På Åby näridrottsplats, beläget i anslutning till bostäder i Åby, finns en basketplan och en plan för inlines. Det finns även en aktivitetsbox där det går att låna sport- och fritidsmaterial.

5.6.10.4 Herkulesgården

Öster om järnvägskorridoren ligger Herkulesgården som är en välbesökt rekreativ- och motionsanläggning, inte minst för barn och unga. Skogsområdet nyttjas för orienteringsverksamhet, mountainbikecykling med mera. I anslutning till Herkulesgården finns motionsspår/elljusspår. Vintertid används spåren även för skidåkning. Här finns också vattenanknutna aktiviteter som exempelvis paddling och segling.

5.6.10.5 Åby Arenastad

Åby Arenastad är ett till ytan omfattande område sydväst om Mölnads centrum. Här finns ett stort utbud av idrottsaktiviteter i form av Åbybadet, Åby ishall, Åby friidrottsarena, flertalet fotbollsplaner, ute gym, badminton- och padelhallar samt en löparslinga. Intill området ligger Åbybergsparken där det finns en discgolfbana. Arenastaden inkluderar även Åbytravet och intilliggande hotell, vilket både är en målpunkt för idrottsutövande och för nöje. Arenastaden är välbesökt och en viktig målpunkt för många barn och unga.

5.6.10.6 Hundrastgårdar

I Mölnads stad finns 15 hundrastgårdar som ligger spridda över hela kommunen. En hundrastgård är ett inhägnat område där hundägare kan släppa hundar att springa lösa. Hundrastgårdarna är ofta möblerade med bänkar och bord för hundägarna. Två av hundrastgårdarna ligger i anslutning till järnvägskorridoren, en vid Ekekullen i Lackarebäck och en i Råvekärr, längs Råvekärrsgatan.

Figur 28: Entré till Åby Ishall. Bild från platsbesök.

5.6.10.7 Ridområden och ridstigar

På flera håll inom Mölndals stad finns områden med ridvägar i terrängen. Ofta ligger dessa i anslutning till ridhus, ridskolor och kluster av privatstall. Både den organiserade ridverksamheten och privatstallen nyttjar anlagda ridvägar för turer i skog och mark. I anslutning till järnvägskorridoren finns ett sådant område österut kring Gunnebo och ett annat i sydost mellan Hårssjön och Finnsjön.

5.6.10.8 Badplatser

I Mölndal finns det flera badsjöar med kommunala badplatser, de flesta belägna öster om järnvägskorridoren. Det finns också badplatser som inte kategoriseras som kommunala men som har badbryggor, badstegar med mera som har anordnats med privata initiativ. Sådana badplatser fungerar som mötesplatser under sommarhalvåret, särskilt för ungdomar. Exempel på badplatser är Stensjön, Horsikan och Kikås Långvatten. Se Figur 26 på sida 25 för badplatsernas lokalisering

5.6.11 Elljusspår, vandrings- och cykelleder

5.6.11.1 Elljusspår

I Mölndals stad finns elljusspår på Safjället, vid Herkulesgården och Åby fritidscenter, i Peppared samt i Källered och Lindome.

5.6.11.2 Hälsans stig

I de centrala delarna av Mölndal finns en utpekad promenadväg och motionsled i stadsmiljö, vilken är en del av initiativet Hälsans stig. Leden är cirka 6 km lång och planerad så att både stadskultur och grönska kan upplevas. Hälsans stig ska främja motion i alla åldrar och initiativet syftar till att förebygga hjärt- och kärlsjukdomar.

5.6.11.3 Bohusleden

Bohusleden är en cirka 35 mil lång vandringsled från Lindome i Mölndals stad, där den möter Hallandsleden, till Strömstad i norra Bohuslän. Leden går både på skogsstigar och längs grus- och asfaltsbelagda vägar. Genom Mölndals stad går leden mestadels i skogsterräng, i den östra delen av kommunen och till stora delar inom riksintresseområdet Hårssjön-Rambo mosse. Längs leden finns bland annat sevärdheter, rastplatser och vindskydd. Från närliggande bostadsområden finns mindre stigar som ansluter till vandringsleden. Där finns också ofta koppling till kollektivtrafik och parkeringsmöjligheter. Bohusleden har sannolikt en regional betydelse.

5.6.11.4 Cykelleder

Cykelleder för mountainbike finns på bland annat på Lackarebäcksfjället, öster om Råvekärr och Sandbäck i rekreationsområdena runt bland annat sjöarna Södra Långevattnet,

Horsikan och Råvekärrs Långevatten. Väster om järnvägskorridoren finns cykelleder för mountainbike i Torrekullaområdet och runt Sisjön i Sandsjöbackaområdet samt i Änggårdsbergen. Det finns även en cykelled för mountainbike på Åbykullen väster om Mölndals centrum.

Sammanfattning – Målpunkter för rekreation, friluftsliv och fritid:

Vardagsliv

- Majoriteten av målpunkterna för fritid och friluftsliv är lokaliserade väster om järnvägskorridoren medan de större rekreationsområdena är lokaliserade på den östra sidan.
- Närliggande badsjöar är lokaliserade öster om järnvägskorridoren.

Livsmiljö

- Platser närmast järnvägskorridoren med regional betydelse är bland annat Delsjöområdet, Safjället, Stensjön och Gunnebo och Åby Arenastad.

Hälsa och välmående

- Tillgänglighet och närhet till rekreationsområden och målpunkter för fritid och filuftsliv är viktigt att främja.

Barnperspektiv

- Samtliga punkter ovan.

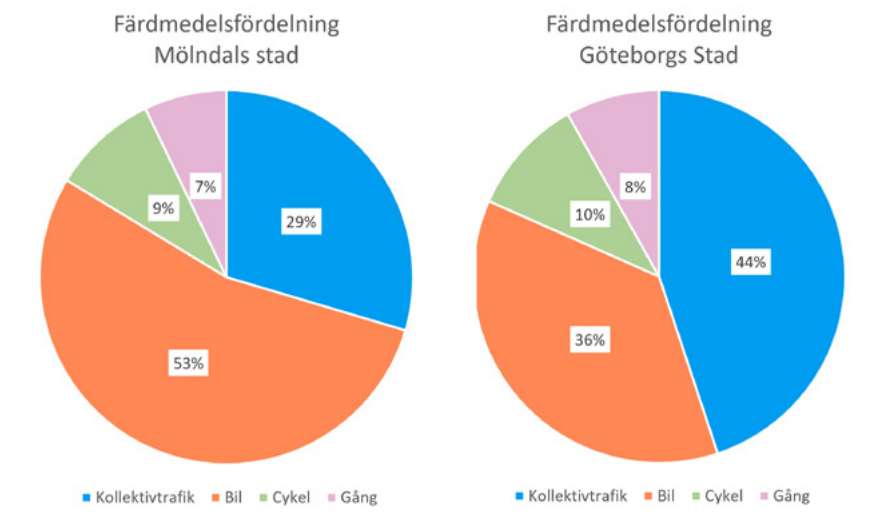
5.7 Mobilitet

Genom hela Mölndalsåns dalgång löper förutom Mölndalsån en storskalig infrastrukturkorridor. Infrastrukturkorridoren omfattar flera järnvägsförbindelser, E6/E20 och flera parallella lokalgator. I den södra delen av järnvägskorridoren ansluts E6/E20 med Söderleden via Åbromotet. Längs hela järnvägskorridoren finns ett lokalvägnät för såväl gång- och cykeltrafikanter som för kollektivtrafik och annan fordonstrafik.

Lokalvägnätet har kopplingar till den övergripande infrastrukturen i trafikplatser längs med E6/E20, och korsar i vissa punkter planskilt utan att ansluta direkt till E6/E20. Vägnätet med förgreningar både öster och väster om Mölndalsåns dalgång och kollektivtrafikens hållplatslägen är viktiga förutsättningar för befolkningens tillgänglighet till områdets alla målpunkter.

Färdmedelsfördelningen för Mölndals stad respektive Göteborgs Stad år 2022–2023 visualiseras i Figur 29. Resvaneundersökningen genomfördes av Västra Götalandsregionen (2023a) och visar på en hög andel kollektivtrafik i Göteborg och en majoritet andel resor med bil i Mölndal. Andelen gång och cykel är relativt lika och ligger på omkring 7–8 procent för gång respektive 9–10 procent för cykel.

Mellan Göteborg och Mölndal arbetspendlar cirka 37 000 personer. Arbetspendlingen mellan Göteborg och Mölndal är i antal högst i en jämförelse med kringliggande kommuner. Göteborg har en tydlig dragningskraft när det gäller arbetspendlingen då det är fler som pendlar till Göteborg från övriga kommuner än tvärtom. Mölndals stad har en inpendling på omkring 30 000 personer och drygt 10 000 både bor och arbetar i kommunen enligt statistik från 2020 (Västra Götalandsregionen, 2023b).

Figur 29: Färdmedelsfördelning i Mölndals stad och Göteborgs Stad.

5.7.1 Gång- och cykeltrafik

På den västra sidan av infrastrukturkorridoren ett finmaskigt gångvägnät samt ett relativt välutbyggt cykelvägnät. På den östra sidan är både gång- och cykelvägnät mindre täckande, bland annat på grund av topografiska förutsättningar. Cykelvägnätet illustreras i Figur 30 och de tre kategorierna har definierats av Trafikverket.

Huvudcykelvägnätet ska utgöra cykelvägnätets ramverk samt förbinda olika områden inom tätorten. Det regionala cykelvägnätet binder samman tätorter och utgör viktiga stråk för pendling. Det lokala cykelvägnätet utgör det finmaskiga nät som binder samman lokala målpunkter till de regionala och huvudcykelvägarna. Lokala cykelvägar kan också vara isolerade från övrigt cykelvägnät. Huvudcykelvägnätet, som syftar till att förbinda stadens olika områden till varandra, är relativt täckande i centrala Mölndal med omnejd.

Viktiga gång- och cykelstråk förbinder målpunkter, arbetsplatser och rekreationsområden med bostadsområden. Exempel på sådana stråk i järnvägskorridoren är längs Mölndals-/Göteborgsvägen, Flöjelbergsgatan, Gunnebogatan, Järnvägsgatan, Kvarnbygatan, Nämndemansgatan och Kungsbackavägen. Även gång- och cykelpassagera över infrastrukturkorridoren, Flöjelbergsbron, Lackarebäcksbron, Ekekullsbron, Mölndalsbro och gång-och cykelförbindelserna genom Åbromotet är viktiga stråk.

Öster om järnvägen är cykelvägnätet mindre utbyggt, samtidigt som det även är lägre befolkningstäthet och färre målpunkter på denna sida av järnvägen. Vad gäller cykelstråk utpekade till regionala cykelvägar är dessa lokaliserade söder och öster om Mölndal och kopplar an till huvudcykelvägnätet.

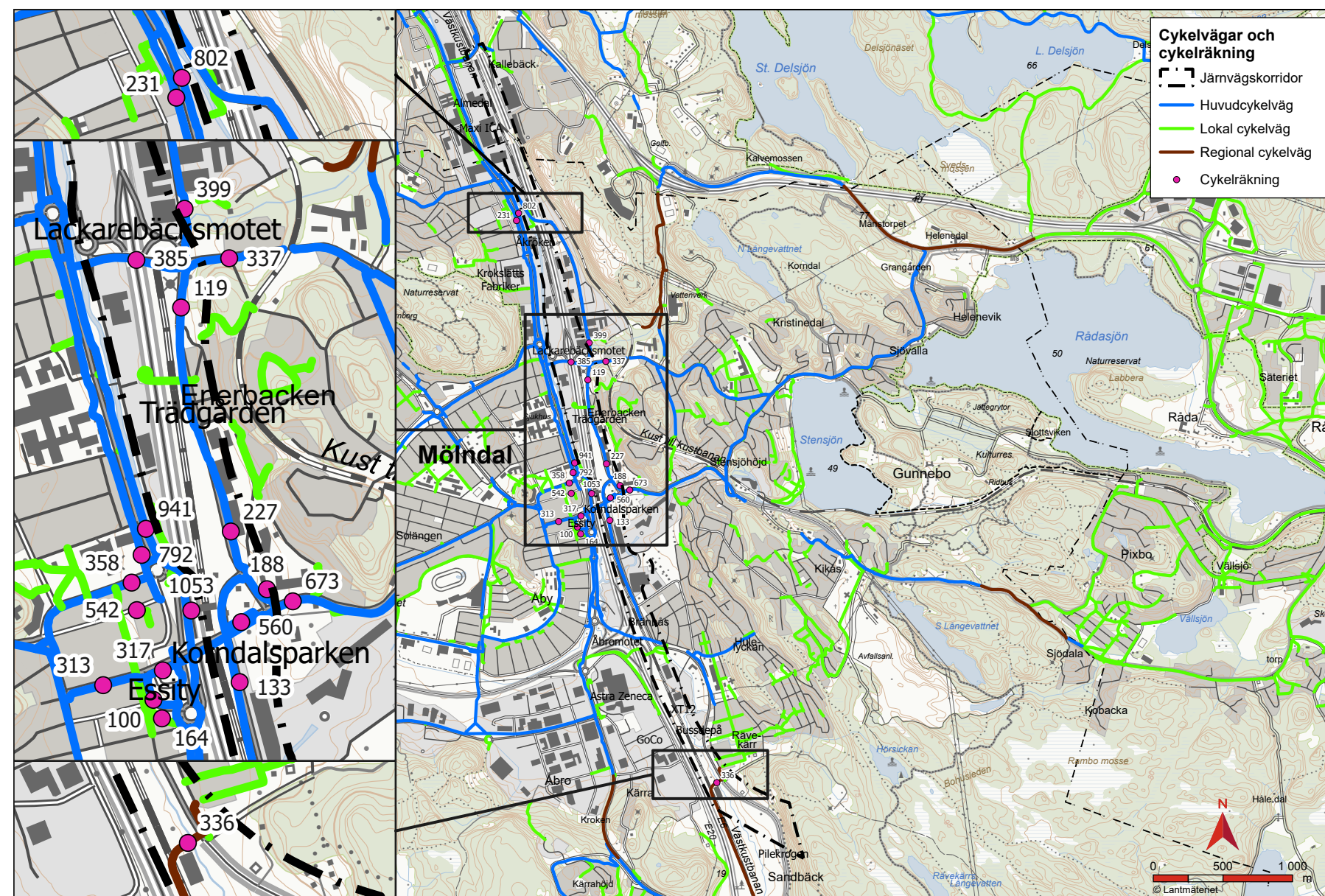
Enligt cykelräkningar i Mölndals kommun utförda i juni 2022 är Göteborgsvägen det mest använda stråket med drygt 1 000 cyklister per dygn, med något fler på östra sidan om vägen. Därefter kommer Kvarnbygatan med omkring 670 cyklister per dygn, som kopplar an till Mölndalsbro med omkring 560 cyklister per dygn. Vidare används korsningen mellan Gunnebogatan och Järnvägsgratan, samt bron vid Lackarebäcksmotet av omkring 340–400 cyklister per dygn.

Även cykelbanan vid korsningen Kungsbackavägen-Rävekärrsgatan används av omkring 340 cyklister per dygn, se Figur 30.

I planer och strategier för mobilitet i Mölndals stad finns inget utpekat fokus på gångvägnätet. Däremot har kommunen tagit fram en Cykelplan för år 2022–2030 (Mölndals stad, 2021) som framhåller att andelen resor med cykel ska öka från 9 procent enligt resvaneundersökning från år 2022–2023 till minst 18 procent år 2030. För att uppnå detta arbetas det bland annat med utveckling av infrastruktur där ett antal länkar pekas ut som bristfälliga i dagsläget. De brister i dagens cykelvägnät som planeras åtgärdas inkluderar bland annat ombyggnation av Flöjelbergsbron, kompletteringar vid Åbromotet, breddning längs västra sidan av Göteborgsvägen

samt på sikt förbättring av sträckning längs östra sidan av infrastrukturkorridoren. Kommunens målsättning är att cykeltrafiken ska ha genare förbindelser än biltrafiken.

I den fördjupade översiktsplanen för Mölndalsåns dalgång (Göteborgs Stad och Mölndals stad, 2016) utpekas en bristfällig tillgänglighet för gående och cyklister i öst-västlig riktning till följd av infrastrukturbarriären. Enligt planen ska den tillkommande befolkningen inte leda till ökad biltrafik utan fördelas på gång, cykel och kollektivtrafik, vilket ställer krav på en fungerande tillgänglighet med dessa färdmedel.

Figur 30: Cykelvägar kategoriserade enligt Trafikverket och räknade cykelflöden.

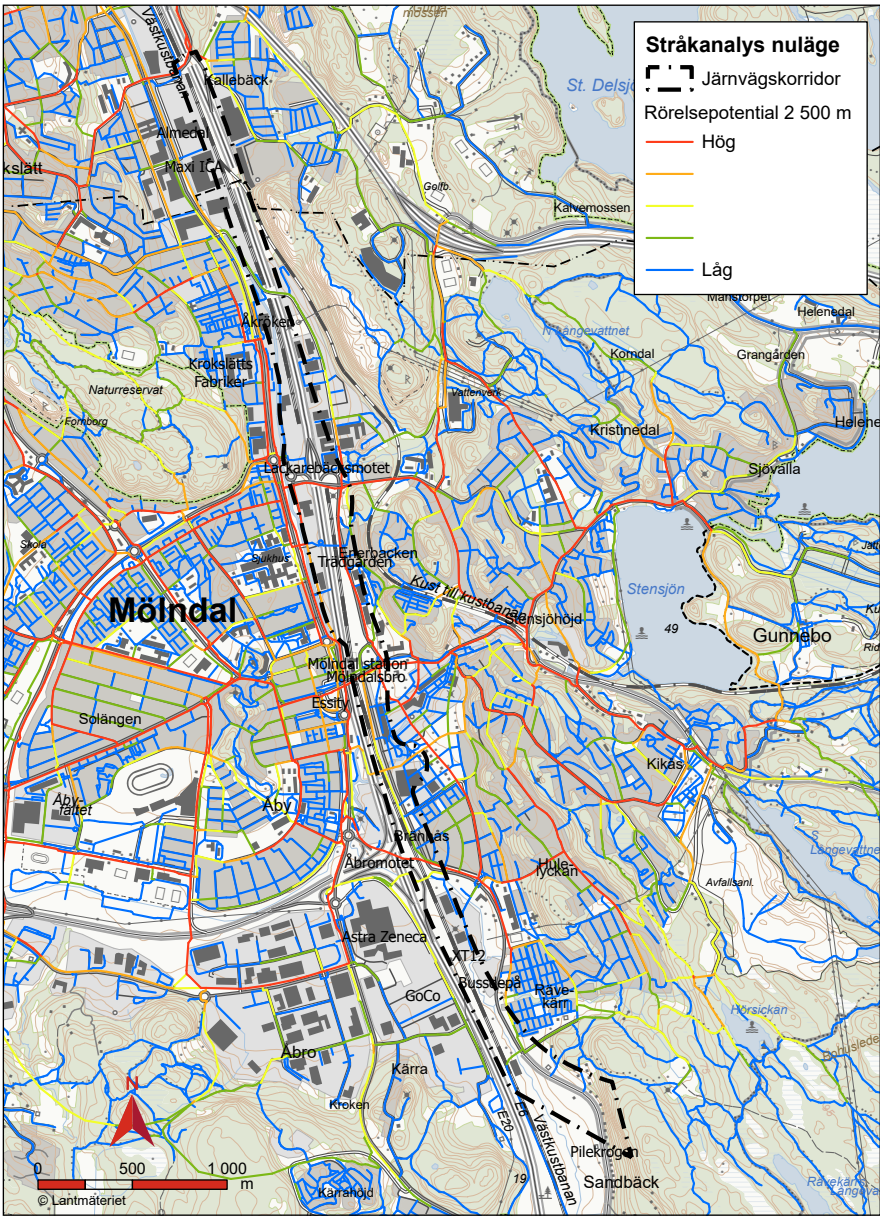
Figur 31: Cykelväg längs Järnvägsgratan vid Lackarebäcksmotet.

5.7.2 Stråkanalys

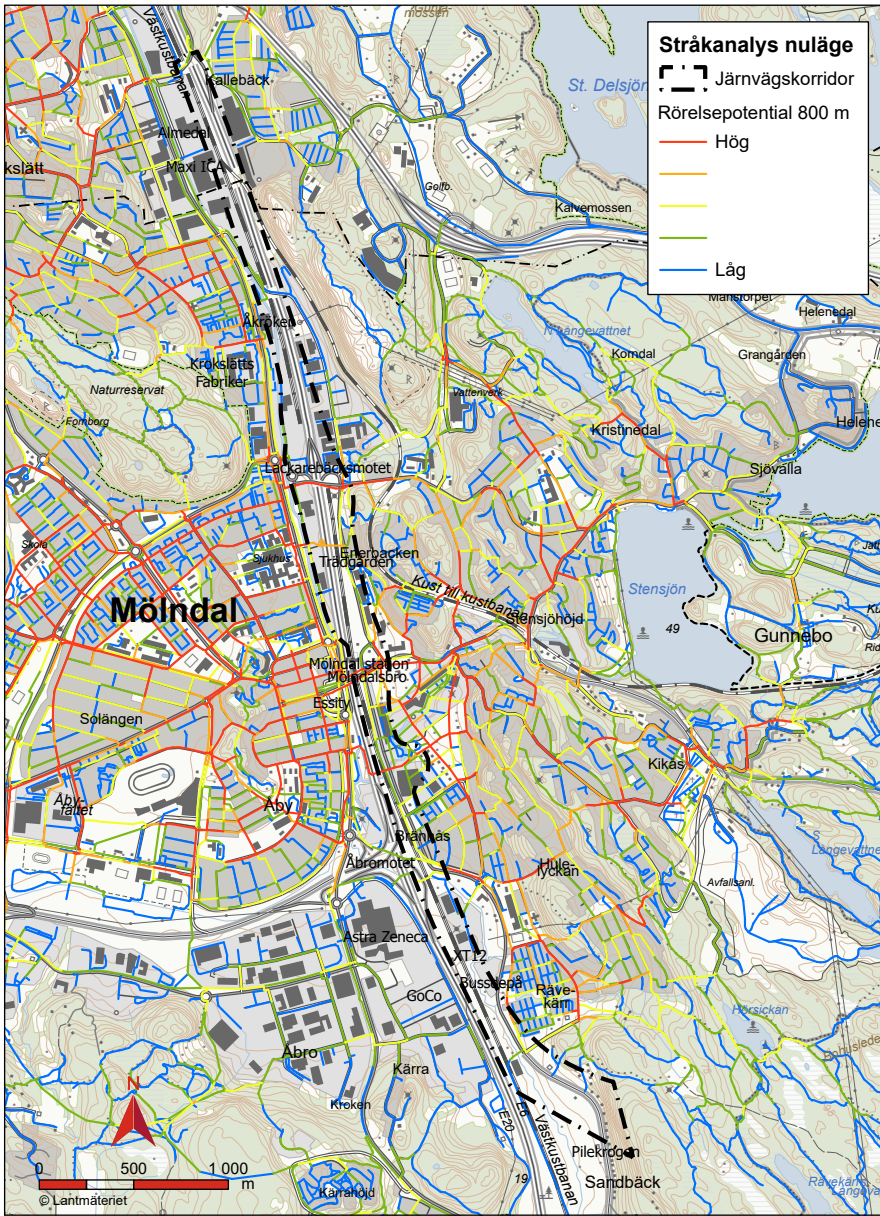
För att bedöma potentiella gång- och cykelflöden har en stråkanalys genomförts. Stråkanalysen visar rörelsepotential på olika länkar inom gång- och cykelnätet, se Figur 32 och Figur 33. Hög rörelsepotential innebär att en väg ofta är en del av den genaste vägen mellan olika platser. Om en väg har hög rörelsepotential har den sannolikt stora flöden av gång- och cykeltrafikanter.

Analysen visar att stråken i nord-sydlig riktning på vardera sida om dagens järnväg och E6/E20 har hög rörelsepotential. Passagerarna över och under dagens järnväg och E6/E20 har varierande rörelsepotential, där Mölndalsbro, den planerade Forsåkerbron, gång- och cykeltunnlarna vid Åbromotet och Flöjelbergsbron har högre rörelsepotential än Ekekullsbron. Lackarebäcksbron har hög rörelsepotential och är en viktig länk inom gång- och cykelnätet. Vidare sticker Mölndals centrum ut med hög rörelsepotential i jämförelse med kringliggande bostadsområden.

Ett antal längre stråk sticker ut i öst-västlig riktning, bland annat längs med Bifrostgatan som via Lackarebäcksmotet kopplas samman med Gunnebogatan. Detta visar sig även vara ett välanvänt stråk enligt cykelräkningarna. Genom centrala Mölndal har stråket via Frölundagatan, genom centrum, över Mölndalsbro och vidare österut via Kvarnbygatan hög rörelsepotential. Mellan Åby och Forsåker, Råvekärr och Sandbäck finns hög rörelsepotential för stråket via cykelbanan mellan Åbyvägen och Ranunkelgatan i öst, genom den norra gång- och cykeltunneln vid Åbromotet och vidare norrut via Brännåsvägen, österut via Fågelbergsgatan och söderut via Kungsbackavägen. Ytterligare ett viktigt stråk går via Aminogatan i väst, genom den södra gång- och cykeltunneln vid Åbromotet och ansluter till flertalet kopplingar med hög rörelsepotential i Forsåker, Råvekärr och Sandbäck.

Figur 32: Stråkanalys för gång och cykel, 2 500 meters radie.

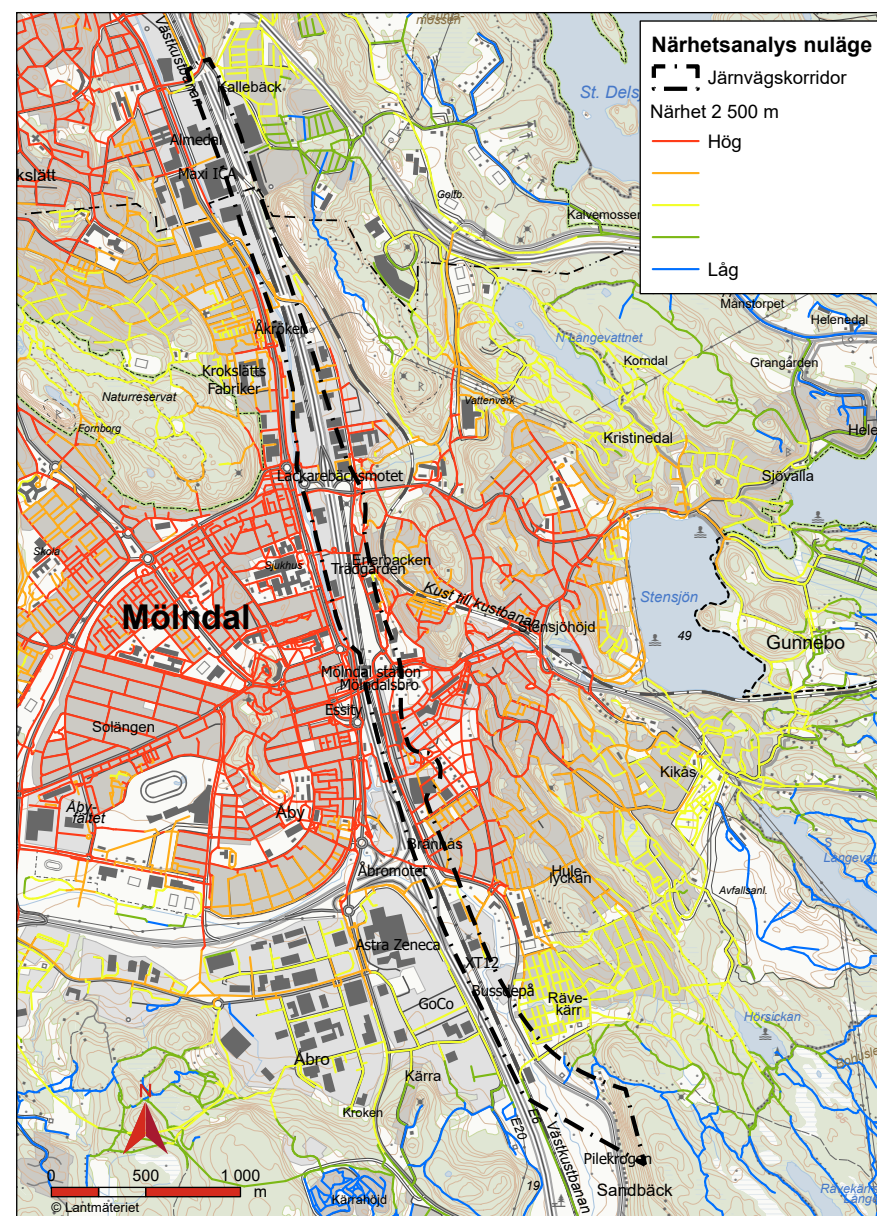
Figur 33: Stråkanalys för gång och cykel, 800 meters radie.

5.7.3 Närhetsanalys

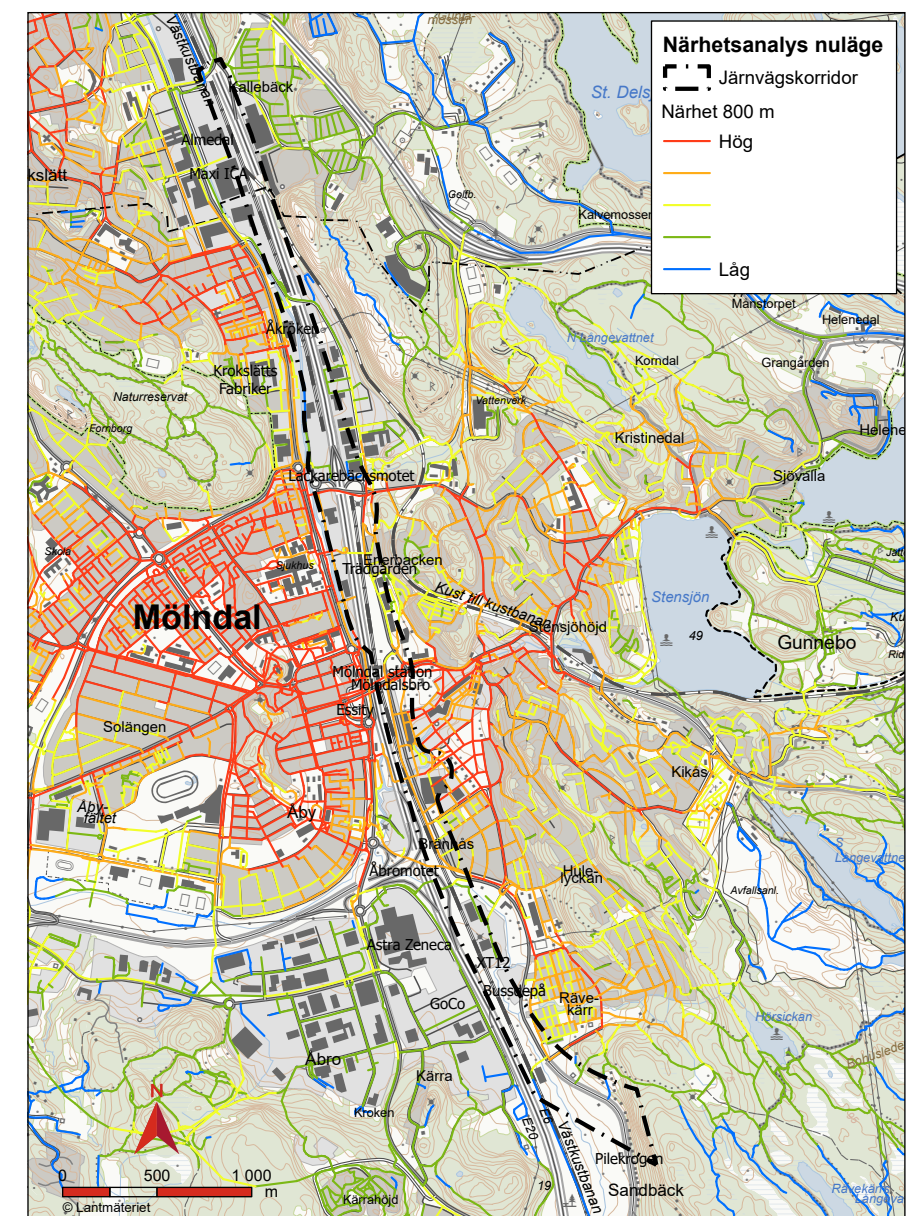
För att vidare bedöma hur tillgängligheten i olika områden upplevs har närhetsanalyser genomförts. En närhetsanalys visar på upplevd centralitet där en tät gatustruktur med hög konnektivitet (koppling till kringliggande gator) har en högre grad av upplevd närhet än mer avlägsna och glesbebyggda områden, se Figur 34 och Figur 35. Analysen ger en indikation på hur mycket människor som förväntas vistas i ett gaturum eller område. Platser med hög grad av närhet sammanfaller ofta med en viss typ av markanvändning i form av centrumfunktioner såsom handel och service.

Ur ett lokalt perspektiv (800 m radie) är det främst Mölndal centrum med kringliggande områden, Guldheden och Krokslätt och Forsåker som har en hög grad av närhet. Ur ett stadsdelsperspektiv (2 500 m radie) kan även Toltorpsdalen, Solängen och Åby i väst samt Enerbacken i öst upplevas som centrala. Skillnaden på dessa områden och områden som upplevs mindre centrala beror dels på kopplingar till övrigt gatunät, dels på rutnätsutformningen av gatustrukturen.

Inom järnvägskorridoren finns fem befintliga förbindelser över eller under infrastrukturkorridoren. Broarna och tunnarna för gång och cykel beskrivs vidare på nästkommande sidor tillsammans med analyser av hur ofta bron eller tunneln är en del av den kortaste resvägen mellan utvalda målpunkter och riktningar.

Figur 34: Närhetsanalys för gång och cykel, 2 500 meters radie.

Figur 35: Närhetsanalys för gång och cykel, 800 meters radie.

5.7.4 Kollektivtrafik

I och kring järnvägskorridoren finns ett väl utbyggt kollektivtrafiknät som utgörs av järnvägstrafik såväl som buss- och spårvägstrafik. I Figur 36 visualiseras kollektivtrafiklinjer och hållplatser.

Befintliga järnvägar i området är Västkustbanan och Kust till Kustbanan. Västkustbanan är en del av stråket Göteborg–Köpenhamn och går från Göteborg till Lund. Stråket Göteborg–Köpenhamn utgör huvudstråk för både gods- och persontrafik. På Västkustbanan går persontrafik mellan Göteborg och Hallands större tätorter. Banan har en omfattande pendeltrafik till Kungsbacka. Kust till kustbanan går mellan Göteborg och Kalmar/Karlskrona och ansluter mot Västkustbanan i den norra delen av järnvägskorridoren. Banan används för regionaltrafik mellan Göteborg och Borås samt för godstrafik och annan persontrafik genom hela sin sträckning.

Vid Mölndal station trafikerar Öresundståg mellan Göteborg–Köpenhamn och Västtrafik mellan Göteborg–Kungsbacka. Totalt har tågstationen cirka 5 500 på- och avstigande per dygn (statistik från år 2022).

Området vid Mölndal station är en stor kollektivtrafikknutpunkt. Knutpunkten inkluderar hållplatserna Mölndals Innerstad och Mölndalsbro. Vid hållplats Mölndals Innerstad trafikerar spårvagnar till Göteborg, en stombuss och stadsbussar. Vid hållplats Mölndalsbro trafikerar expressbussar, stombuss och flertalet stadsbussar.

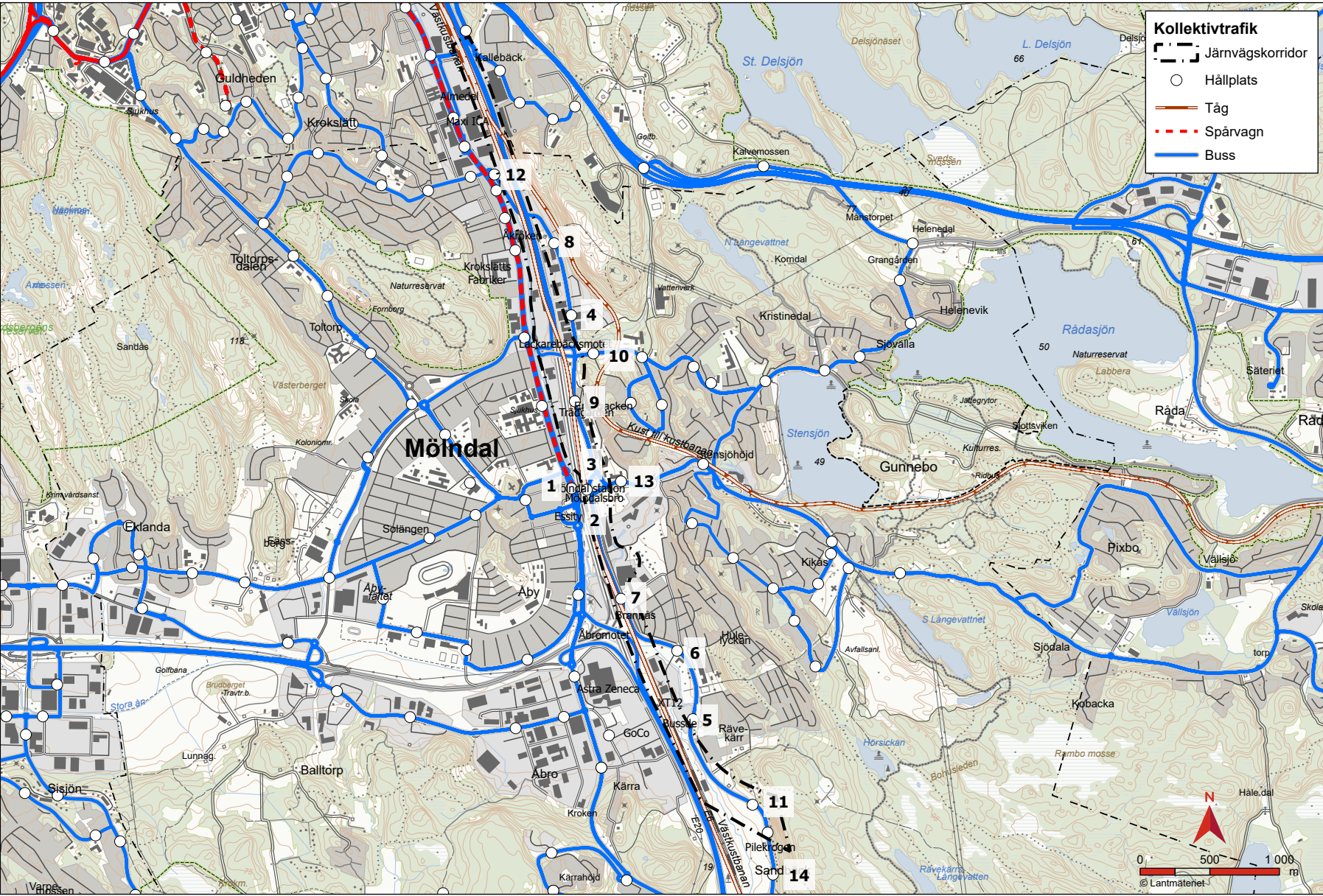
Tabell 2: På- och avstigande per hållplats på utvalda hållplatser inom järnvägs-korridoren. ID pekas ut i Figur 36.

ID	HÅLLPLATS	ANTAL PÅ- OCH AVSTIGANDE
1	Mölndals Innerstad	12 467
2	Mölndals bro	8 385
3	Mölndal station	5 500
4	Bergfotsgatan	649
5	Rävekärrogatan	536
6	Möbelgatan	354
7	Kronogårdsgatan	210
8	Sörgärdesgatan	153
9	Ekgatan	79
10	Flöjelbergsgatan	78
11	Pilekrogen	29
12	Krokslätts södra industriområde	31
13	Kvarnbyskolan	21
14	Grankullen	8

Spårvägen längs Mölndalsvägen/Göteborgsvägen förbinder Mölndals Innerstad med bland annat kollektivtrafikknutpunkten Korsvägen. En spårvagnslinje går från Mölndal till Högsbotorp och en till Angered. I stråket trafikerar även busstrafik. Det finns ett flertal kopplingar med kringliggande kommuner, däribland en expressbuss till Mölnlycke och en stadsbuss till Torslanda. Vidare kopplas olika delar av Mölndals kommun samman genom snabba busslinjer till exempelvis Frölunda, Marklandsgatan, Heden och Sahlgrenska i Göteborg samt inom kommunen till Lindome. Längs Flöjelbergsgatan går buss 758 och Järnvägsgatan trafikerar av linjerna 758 och 753. Längs Nämndemansgatan och Kungsbackavägen trafikerar busslinjerna 755, 761 och 765, som förbinder Mölndals bro med Källered. Linje 761 går även till Kungsbacka.

De hållplatser med flest antal på- och avstigande inom järnvägskorridoren är Mölndals Innerstad, Mölndals bro och Mölndal station. Även Bergfotsgatan i verksamhetsområdet vid Flöjelbergsgatan och Rävekärrogatan i Rävekärr är frekvent använda. Kollektivtrafiklinjer, hållplatser och ID för hållplatser pekas ut i Tabell 2 och Figur 36. Statistiken är hämtad oktober 2022 och visar genomsnitt för vardagsdygn.

I den fördjupade översiktsplanen finns förslag på två nya kollektivtrafiksträckningar för Mölndalsåns dalgång. Syftet är att öka tillgängligheten genom expressbussar/bus rapid transit (BRT) mellan Frölunda och Mölndal och BRT alternativt stombuss mellan Linnéplatsen och Rävekärr (Göteborgs Stad och Mölndals stad, 2016).

Figur 36: Kollektivtrafik, tåg-, spårvagns- och busslinjer samt hållplatser med ID-nummer som återfinns i Tabell 2.

Sammanfattning - Kollektivtrafik:

Vardagsliv

- Ett omfattande kollektivtrafikenät kopplar samman olika delar av Mölndal, Göteborg och andra kringliggande kommuner.
- Längs Göteborgs-/Mölndalsvägen går spårväg mellan Mölndal och Göteborg samt stadsbussar.
- Flöjelbergsgatan och Järnvägsgatan trafikeras av stadsbussar.
- Mölndalsbro trafikeras av stads- och expressbussar.

Livsmiljö

- De mest välanvända hållplatserna är Mölndals Innerstad, Mölndals bro och Mölndal station.
- För ökad tillgänglighet med kollektivtrafik finns kommunala förslag om nya kollektivtrafiksträckningar till Frölunda och Linnéplatsen.

Barnperspektiv

- Se barn och ungas rörelsemönster, avsnitt 5.8.

5.7.5 Biltrafik

Inom järnvägskorridoren finns både statliga och kommunala vägar. Genom järnvägskorridoren löper E6/E20 som har tre körfält i vardera riktningar och en skyltad hastighet på 80 km/h. E6/E20 trafikeras av omkring 40 000 fordon per riktning och dygn (ÅDT). Inom järnvägskorridoren finns trafikplatser vid Lackarebäck, Mölndal centrum och Åbro.

Flöjelbergsgatan är en kommunal gata som går på bro över E6/E20 och Västkustbanan. Flöjelbergsgatan trafikeras av cirka 6 000 – 12 000 fordon per dygn (ÅDT), med högre flöden söderut vid Lackarebäcksmotet och lägre flöden vid Flöjelbergsbron. Gatan har en skyltad hastighet på 40 km/h. Gunnebogatan är en kommunal gata och utgör del av Lackarebäcksmotet. Bron vid Lackarebäcksmotet trafikeras av cirka 17 000 fordon per dygn (ÅDT) och har en skyltad hastighet på 50 km/h. Bron är cirka 10 m bred och inkluderar en kombinerad gång- och cykelväg.

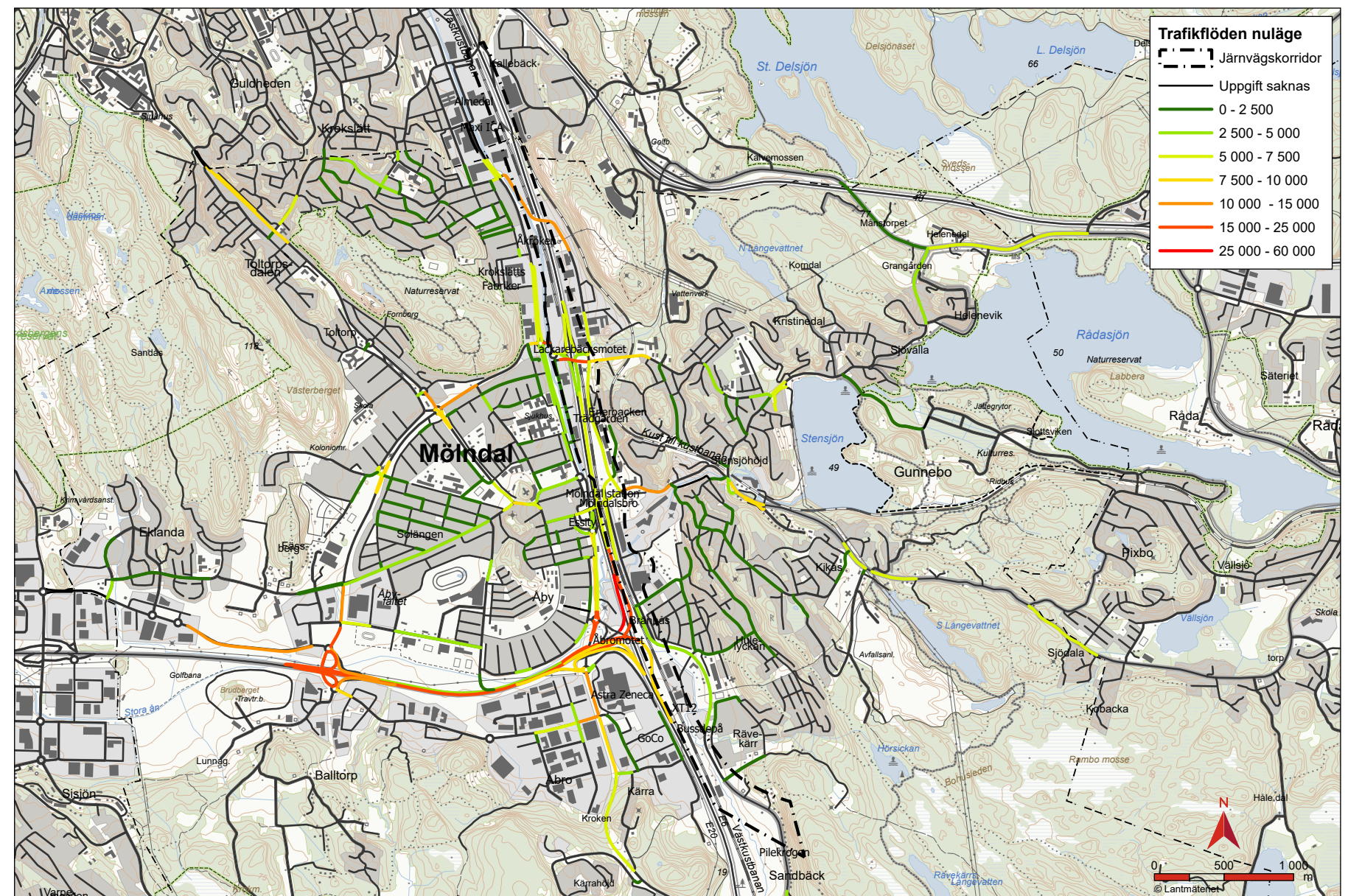
Järnvägsgatan är en kommunal gata som går längs den östra sidan av och parallellt med E6/E20 och Västkustbanan. I den södra delen ansluter gatan till en cirkulationsplats som kopplar till Mölndalsbro. Järnvägsgatan trafikeras av cirka 6 300 – 7 400 fordon per dygn (ÅDT) och har en skyltad hastighet på 60 km/h. Den norra delen av Järnvägsgatan har en bred vägsektion med en gräsyta som separerar biltrafiken från gång- och cykeltrafiken. Den södra delen av Järnvägsgatan har en vägbredd på cirka 17 m med en gångbana på den västra sidan och en separerad gång- och cykelbana på den östra sidan.

Nämndemansgatan är en kommunal gata som går längs den östra sidan av E6/E20 och Västkustbanan. I den norra delen ansluter gatan till Järnvägsgatan och i den södra övergår den i Kungsbackavägen. Nämndemansgatan trafikerades av cirka 4 800 – 5 300 fordon per dygn (ÅDT). Den skyltade hastigheten är 60 km/h på den norra delen och 40 km/h på den södra delen. Den norra delen av Nämndemansgatan har en bred vägsektion med en gräsyta som separerar biltrafiken från gång- och cykeltrafiken. På delar av sträckan hänvisas cykeltrafik till blandtrafik på parallella villagator.

Kungsbackavägen är en kommunal gata som ansluter till den södra delen av Nämndemansgatan. Kungsbackavägen trafikeras av cirka 3 000 fordon per dygn (ÅDT). Den skyltade hastigheten

är 40 km/h på den norra delen och 60 km/h på den södra delen. Kungsbackavägen har en gatubredd på cirka 13 m. På delar av sträckan hänvisas cykeltrafik till blandtrafik på parallella villagator. Trafikmängder redovisas i Figur 35.

Mölnbalds stad har identifierat ett antal utmaningar för biltrafiken i området. Infrastrukturkorridoren utgör en barriär som förutom gång- och cykeltrafik även påverkar biltrafiken. Brister i dagens bilvägnät pekas ut tillsammans med förslag på framtida kopplingar, bland annat förbättrad vägkoppling i nord-sydlig riktning i höjd med Flöjelbergsbron och i öst-västlig riktning över infrastrukturkorridoren, dels strax söder om Mölnbaldsbro, dels mellan Åbro och Råvekärr i höjd med Råvekärrsgatan (Mölnbalds stad, 2023b). Vidare är vägkopplingarna få i södra delarna av

Figur 37: Trafikflöden nuläge (data från 2022).

järnvägskorridoren, där avståndet mellan Mölndalsbro och Gamla riksvägen som är nästa öst-västliga koppling för biltrafik är nästan fyra km.

Bilvägnätet begränsas förutom av infrastrukturkorridoren även av topografiska förhållanden. Höga höjder och branta sluttningar finns på flertalet platser öster om järnvägskorridoren. Detta medför att vägnätet för samtliga färdmedel är glesare på östra sidan än på västra. Vidare lyfter Mölndals stad buller och samnyttjande av begränsade markytor som utmaningar relaterade till den motoriserade trafiken.

Sammanfattning – Biltrafik:

Vardagsliv

- Bilvägnätet inom järnvägskorridoren inkluderar statliga och kommunala vägar, däribland E6/E20, Flöjelbergsgatan, Järnvägsgränd, Nämndemansgatan och Kungsbackavägen.
- På grund av topografin är bilvägnätet mer finmaskigt på den västra sidan om infrastrukturkorridoren än på den östra sidan.

Livsmiljö

- Av de kommunala vägarna i järnvägskorridoren har Gunnebogatan vid Lackarebäcksmotet och Flöjelbergsgatan högst trafikflöden.
- Infrastrukturkorridoren påverkar i dagsläget lokal biltrafik negativt då det finns begränsade möjligheter till rörelse i öst-västlig riktning.
- För ökad tillgänglighet med bil finns kommunala förslag om nya vägkopplingar bland annat strax söder om Mölndalsbro och mellan Åbro och Råvekärr.

Barnperspektiv

- Se barn och ungas rörelsemönster, avsnitt 5.8.

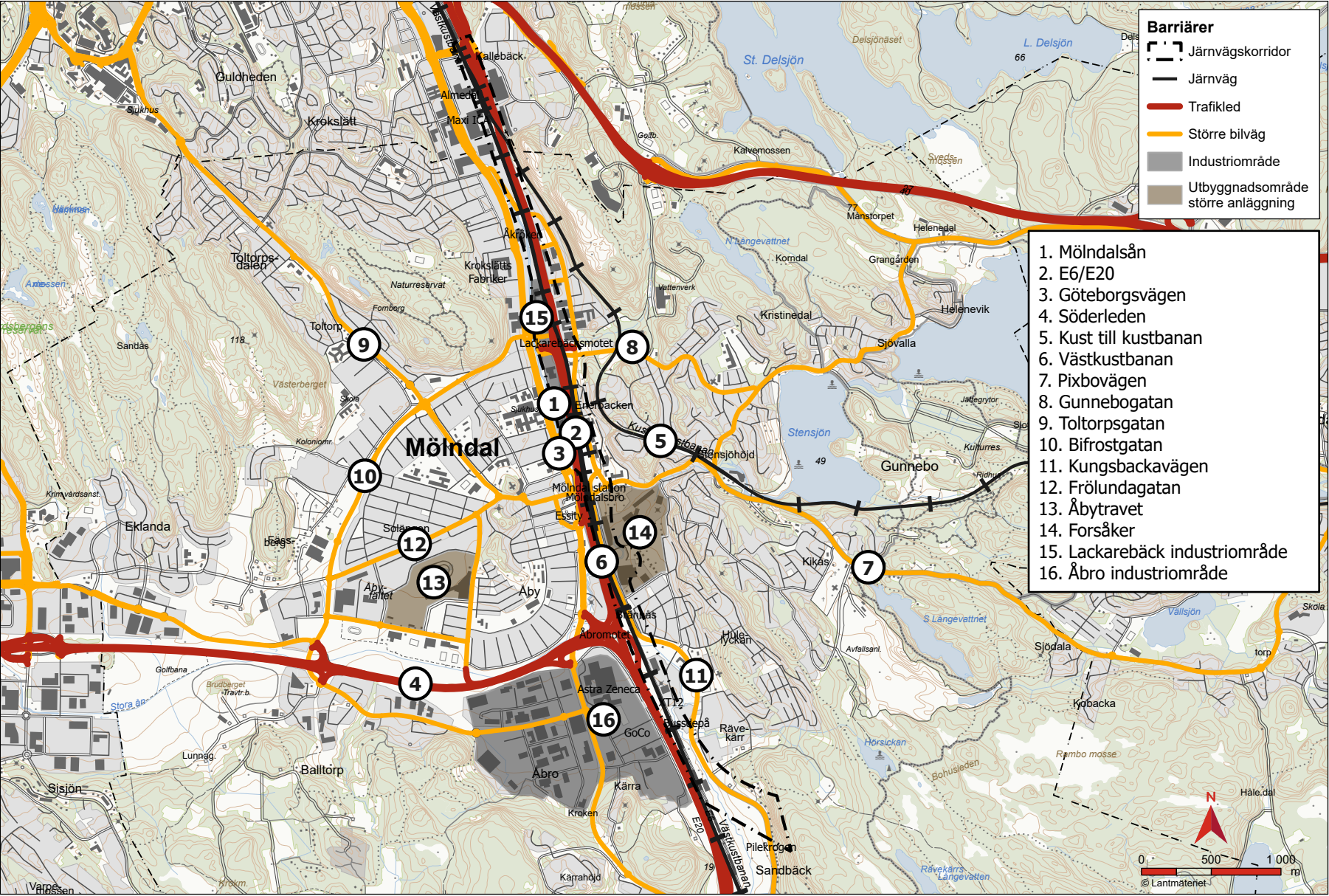
5.7.6 Barriärer

En barriär är något som hindrar eller försvårar rörelse och kan därmed ha negativ påverkan på tillgänglighet och människors fria rörlighet. Barriärer kan utgöras av både naturliga element, som vattendrag och topografi, eller bebyggelse och transportinfrastruktur. Barriärer kan också vara en källa till otrygghet om de exempelvis resulterar i passager som upplevs otrygga eller om begränsade passagemöjligheter leder till omvägar som upplevs otrygga.

På kort sikt kan barriäreffekter leda till minskad attraktivitet då genheten till, genom och mellan områden förändras. På medellång sikt kan det leda till påverkan på fastighetspris och verksamheters värde. På lång sikt kan det till exempel i tätorter leda till förslumning, socioekonomisk utsatthet och segregation när stadsdelar isoleras från varandra. Genom kartläggningen av element som kan utgöra barriärer i och kring järnvägskorridoren synliggörs vikten av de passager som

möjliggör rörelse med olika trafikslag. Lokalisering, kvalitet och förhållandet mellan passager får stor betydelse för rörelsepotentialen i olika delar av området, särskilt för resor med gång eller cykel.

De flesta vägar utgör oftast i sig själv ingen barriär i fysisk bemärkelse om det inte saknas passager. Däremot kan trafikmängder påverka och trafiken på en väg vara så intensiv att den formar en så kallad dynamisk barriär. Det är trafikens hastighet, flöde och andel tunga fordon som avgör om trafiken blir en barriär (Anciaes, 2016). Större vägar som motorvägar är ofta omgärdade av viltstängsel vilket ytterligare förstärker den fysiska barriär som vägen utgör. I tätortsmiljöer kan även spårbunden trafik som spårvagn och annan kollektivtrafik med hög trafikering skapa barriäreffekter.

Figur 38: Barriärer i form av järnvägar, trafikleder, större bilvägar, industriområden samt utbyggnadsområden och större anläggningar.

Även områden som omfattar storskaliga anläggningar och verksamheter där tillträde är begränsat kan skapa barriärer. Ofta är fastigheter i verksamhetsområden till stora delar inhägnade och vägsystem är utformade så att rörligheten och möjligheter för gena passager begränsas. Exempel på sådana områden i anslutning till järnvägskorridoren är verksamhetsområdena längs Mölndalsån från Grafiska vägen i norr och söderut längs Norra och Södra Ävägen, Lackarebäcks verksamhetsområde öster om E6/E20, Forsåkerområdet sydöst om Mölndalsbro och Råvekärrs verksamhetsområde mellan Kungsbackavägen och Västkustbanan.

Söderleden som förbinder Mölndal med Västra Frölunda utgör också en barriär i kommunen mellan bebyggelsen norr om leden och Åbro industriområde i söder.

Även topografi är en faktor som kan leda till barriäreffekter då järnvägskorridoren för sträckan Almedal–Mölndal är beläget mestadels i Mölndalsåns dalgång. Topografin är således lågt belägen mark längs med befintlig järnväg och E6/E20, till stor del omgivet av högre belägna områden. Väster om dalgången, bland annat i Mölndals centrum och Åby, är marknivån relativt låg och platt. Befintliga höjdskillnader påverkar upplevelsen av kopplingar mellan olika platser i området och ställer liksom tidigare nämnda barriärer krav på utformning av passager för att uppnå god tillgänglighet. Topografin visualiseras i Figur 37.

Sammanfattning - Barriärer:

Vardagsliv

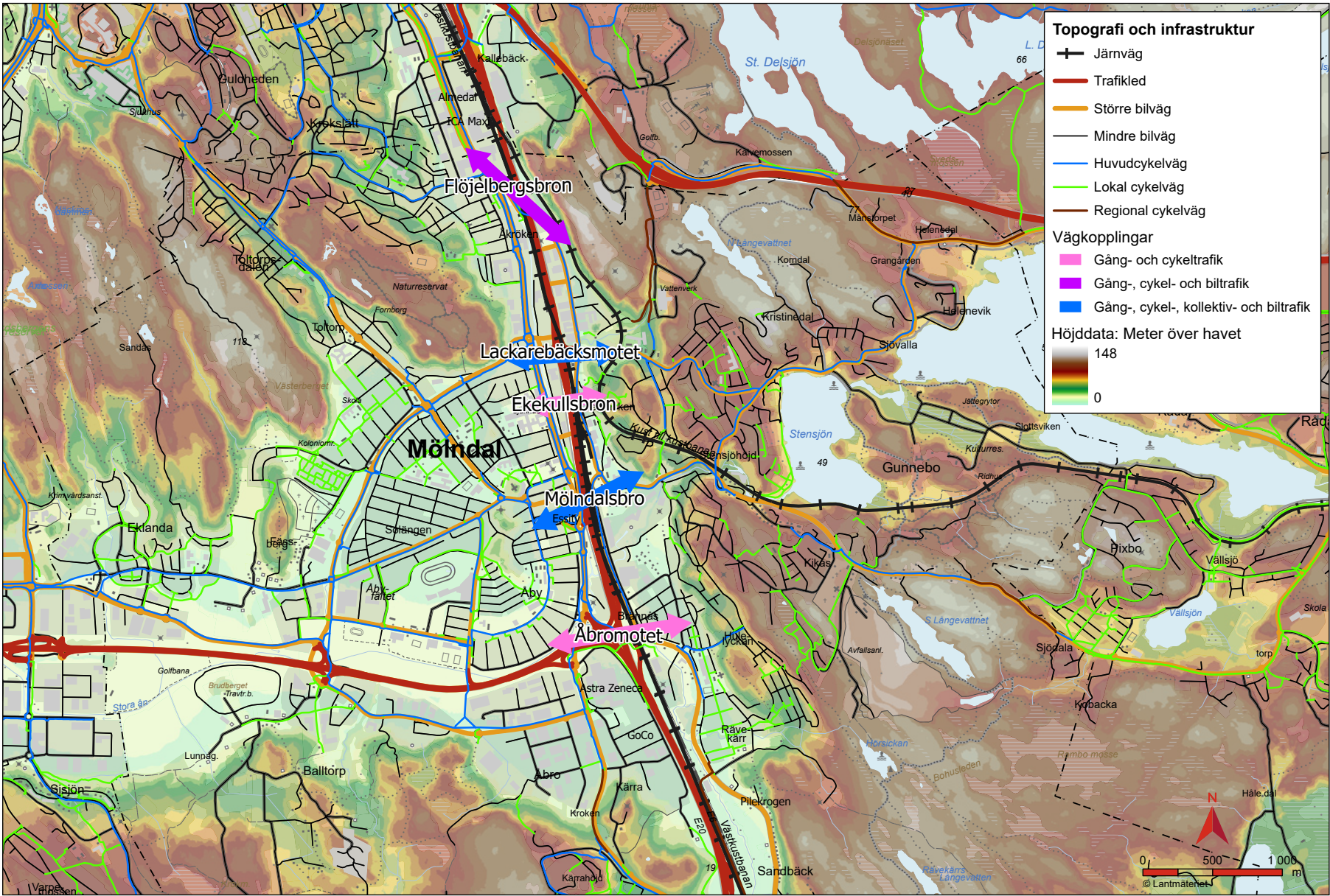
- I och kring järnvägskorridoren finns flertalet element som kan bidra till barriäreffekter, däribland trafikleder, järnvägar och spårvägar, högtrafikerade vägar och områden med begränsat tillträde såsom verksamhetsområden.
- Då Mölndal är beläget i en dalgång utgör även de topografiska förhållandena en barriär med stora höjdskillnader i öst-västlig riktning.

Livsmiljö

- Barriärerna i området kan hindra eller försvåra rörelse och därmed ha negativ påverkan på tillgänglighet och människors rörelsefrihet.
- Barriäreffekter kan också ha en negativ påverkan på upplevd trygghet, bland annat genom de begränsade passagemöjligheter som finns i öst-västlig riktning över/under infrastrukturkorridoren.

Barnperspektiv

- Se barn och ungas rörelsemönster, avsnitt 5.8.

Figur 39: Topografi och infrastruktur.